

شیاطین در زیر ناخن های شما چی می کنند؟

مقایسه ی سفارشات حضرت محمد (ص) و سازمان بهداشت جهان (WHO)
در مورد سلامتی، ایمنی، و پاکیزگی

{ ناخن های تانرا بگیرد تا شیطان در زیر آنها جای نگیرد، حدیث شریف }

تتبع و نگارش: نوروز علی ثابتی

22/اپریل/2020 م.

03/ثور/1399 هـ. ش.

28/شعبان/1441 هـ. ق.

شغنان، بدخشان، افغانستان

پیشگفتار:

بعد از شیوع گسترده ی ویروس نو برآمد تاجدار (novel Corona Virus) در جهان، کشور ها سراسیمه شده اند، و تا امروز شمار مبتلا شدگان از مرز دو و نیم میلیون گذشت و جان بیش از 177000 تن را گرفت و هنوز هم نشر و پخش این ویروس در نقطه اوج قرار دارد.⁽¹⁾ این ویروس تداوی خاص ندارد، و بخاطر مبارزه با آن افراد باید سیستم ایمنی بدن شان را بالا ببرند و پیام های سازمان بهداشت جهانی (WHO) را جدی بگیرند. بیشتر این پیام ها بر محور پاکیزگی می چرخند. این پیام ها شبیه پیام هایی

¹ تا عصر امروز که نوشتن این مقاله تمام شده، تعداد افراد مصاب شده در جهان، 2565905 است و تعداد جان باختگان 177789 است. در افغانستان تعداد مصاب شدگان 1092 نفر و تعداد جان باختگان 36 نفر است. منبع:

<https://www.worldometers.info/coronavirus/>

هستند که حضرت محمد (ص) آنها را برای گرویدگان (مومنان) برای حفظ سلامتی و ایمنی آنها سفارش داده بود. این نشان میدهد که پیام های حضرت محمد (ص) نه تنها برای عرب ها، بلکه برای تمام مردمان، تا عصر ما و برای تمام عصر ها قابل تطبیق می باشند. سازمان صحتی جهان هم اکنون عین پیام ها و یا پیام های شبیه آنرا سفارش میدهد.

در این مقاله، بطور فشرده، موضوعات ذیل مورد تأمل و تفحص قرار گرفته اند:

- شیطان و یا جنّ چیست و چگونه در زیر ناخن ها جایگیر می شود و ارتباط آن با ویروس و یا میکروب چگونه است؟
- بررسی موضوعات مربوط به پاکیزگی و آلودگی از منظر دینی؛
- تشابه ی سفارشات حضرت محمد (ص) با سفارشات و پیام های سازمانی بهداشت جهانی در مورد ایمنی و سلامتی؛
- بررسی موضوعات سلامتی، ایمنی و پاکیزگی در عرفان اسلامی: مروری بر کتاب پند نامه شیخ فرید الدین عطار.
- سفارشات ادارات امامتی و جماعتی مطابق به دستورات سازمان بهداشت جهانی
- نتیجه گیری

چرا این موضوعات برای من جالب هستند و توجه مرا به خود مشغول ساخته اند؟

بیست سال پیش و شاید پیشتر، حدیثی را در کتابی بنامی «گنجینه عملیات، التعویذات» اثر عزیز محمد لاهوری خواندم که از کتاب از مفاتیح الجنان نقل شده بود.² و بعد متوجه شدم آنچه که در کتاب مفاتیح الجنان آمده، شیخ فرید الدین عطار آنرا در کتاب پندنامه به رشته نظم کشیده است، که بیشتر موضوعات آن به بهداشت از نظر اسلامی است. در یک کتاب حدیث دیگر خوانده بودم (اکنون نام کتاب یادم رفته است) که پیغمبر (ص) گفته است که ناخن های تانرا قطع کنید که شیطان در زیر آن جای می گیرد. همیشه می اندیشیدم که شیطانی که زیر ناخن جای می گیرد، چیست و چگونه است؟

متقاعد شده بودم، که میکروب ها را که غیر مرئی هستند، به جنّ و شیطان تعبیر شده اند. شیطان یعنی موجودی که از راه مخفی به انسان آسیب می رساند و شامل میکروب و ویروس هم می شود.

آن حدیث چنین است:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) تَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ يَمْنَعُ الدَّاءَ الْأَعْظَمَ، وَ يُدْرِئُ الرَّزِقَ (اصول کافی، ج 6، ص. 490)

همچنان از حضرت امام جعفر صادق (ع) روایت شده است، که فرموده است:

إِنَّ أَسْرَرَ وَ أَحْفَى مَا يُسَلِّطُ الشَّيْطَانَ مِنْ ابْنِ آدَمَ أَنْ صَارَ أَنْ يَسْكُنَ تَحْتَ الْأَظْفِيرِ (3)

² گنجینه عملیات، صص. 9 - 12.
³ الکافی، کلینی، ط اسلامی، ج 6، ص. 490.

ترجمه: در واقع، پوشیده ترین و مخفی ترین چیزی که شیطان از بنی آدم بر او مسلط می‌شود این است که زیر ناخن‌ها سکونت پیدا می‌کند.

بحث یکم:

شیطان و یا جن چیست و چگونه در زیر ناخن‌ها جایگیر می‌شود و ارتباط آنها با ویروس و یا میکروب چگونه است؟

شیطانی که در حدیث فوق ذکر شده، طبعاً با شیطان خناس، فرق دارد. زیرا که وی در دل‌ها و سوسه می‌اندازد. بنابراین بعید است که زیر ناخن همین شیطان و سوسه‌کننده سکونت کند، بلکه میکروب و ویروس است که زیر ناخن جای می‌گیرد و به انسان ضرر می‌رساند.

نظر به آیه متبرکه زیر، شیطان دشمن آشکار انسان (بنی آدم) بیان شده است.

أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ (سوره یاسین، آیه 60)

ترجمه: ای فرزندان آدم مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را مپرستید زیرا وی دشمن آشکار شماست.

شیطان از «شَطُونٌ» گرفته شده و به معنای، دراز کج و وج (کج و پیچ) است. عرب‌ها بیشتر «مار» را گویند که موی دارد و کریه منظر است. بنابراین، هر نوع حیوان و یا انسان مخرب و بد خوی را شیطان می‌گویند که در پی خرابکاری است.

همچنان، از فعل «شَطَنَ» دور رفتن و دور شدن است. مثلاً الشَّاطِنُ (یعنی دور از حق، و یا رانده شده).

ویروس‌ها و میکروب‌ها (زنده‌جانه‌های ریز و یا زره‌بینی) که غیر مرئی هستند، و با چشم برهنه دیده نمی‌شود (تا که چشم با ذره بین مسلح نشود) به جنّ و شیطان تعبیر شده‌اند، و در زمان پیغمبر، میکروسکوپ نبود که این موضوع برای مردمان معاصرش قابل توجیه باشد و برای شان از شیطان، یعنی جانور و یا موجود مخرب مخفی و یا غیر قابل رؤیت، سخنی آورد. در حدیثی دیگر از آن حضرت (ص) روایت شده است، که در کتاب احیاء علوم الدین غزالی چنین آمده است:

إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أَمَرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ.

ترجمه: ما پیغمبران مأمور شده ایم که با مردم به اندازه خردشان، با آنها سخن بگوییم.

در کتاب مثنوی جلال الدین محمد بلخی چنین آمده است:

كَلِّمُوا النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ لَا عَلَى قَدْرِ عَقُولِكُمْ حَتَّى لَا يَكْذِبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ.

ترجمه: با مردم به اندازه عقل خودشان سخن گوید نه به اندازه و بر حسب خرد خویش تا (در نتیجه عدم فهم خود) خدا و رسول‌اش را تکذیب نکنند. مولوی اینرا چنین به نظم در آورده است:

چونکه با کودک سر و کارم فتاد هم زبانِ کودکان باید گشاد

پست می گویم به اندازه عقول عیب نبود این بود کار رسول

بنابراین، پیامبر مطابق به فهم و درک عرب های دوران خود برای شان فهمانده بود که زیر ناخن شان شیطان لانه می کند، بنابراین، ناخن های شانرا بگیرند. الان میدانیم که شیطان همان زنده جان تک سلولی ذره بینی است، که دشمن میزبان خود است، و بدن اش را خراب می کند و آن عبارت از ویروس و میکروب است.

اکنون هم در پی شیوع ویروس تاجدار (کرونا)، توصیه های پزشکی برای وقایه از جلوگیری از انتشار این بیماری برخاسته از این ویروس (COVID-19) ناخن ها باید گرفته شوند، دست ها باید وقتاً فوقتاً شسته شوند، این حدیث متبرکه که مصداق پیدا می کند که پیامبر 1400 سال پیش هم برای بشریت همین توصیه را داده بود.

ولی چگونه از این شیطان (ویروس) خود را محافظت کنیم، باید پیام های صحی را مراعات کنیم، پیام های که مورد تأیید موسسه جهانی صحت (WHO) قرار گرفته اند. که بیشتر مربوط به پاکی، پاکیزگی، نظافت، و بهداشت می شود، و این همان چیزی است که اسلام آنرا 1400 سال پیش بر آن تأکید کرده، و حتی نظافت را نیمی از ایمان برای گرویدگان (مومنان) تلقین می کند.

بحث دوم:

بررسی موضوعات مربوط به پاکیزگی و آلودگی از منظر دینی

هر چیز را از طریق مخالف اش آنرا باید شناخت. قبل از اینکه به موضوع پاکیزگی بپردازم، لازم است که عکس آنرا فکر کنیم و بدانیم که اصلاً ناپاکیزگی و یا آلودگی چیست.

آلایش و یا آلودگی چیست؟

در زبان انگلیسی برای آلایش و یا آلودگی دو واژه وجود دارند که مترادف هم و به جای یکدیگر استفاده می شوند، ولی در واقع از نگاه معنایی از هم فرق دارند. این واژه ها (contamination) و (pollution) هستند.

فرق بین این دو در چیست؟

تام سیزمور (Tom Sizmur) در پاسخ به این سوال در ریسرچ گیت (Research Gate) چنین نوشته است.⁽⁴⁾

4

[https://www.researchgate.net/post/What is the difference between contamination and pollution in soil health](https://www.researchgate.net/post/What_is_the_difference_between_contamination_and_pollution_in_soil_health)

Contamination is the PRESENCE of a substance that should not be present naturally.

Pollution is when the contaminant causes HARM to organisms or infrastructure.

Therefore, you can have a contaminated environment without it being polluted but you cannot have a polluted environment without it being contaminated.

« آلودگی (contamination)، حضور ماده ای است که نباید بطور طبیعی موجود باشد. [اما] آلودگی (pollution) زمانی است که [مواد] آلاینده (contaminant) سبب ایجاد ضرر (harm) به ارگانیسم ها (زنده جانها) و یا زیر ساخت ها شود. بنابراین، شما می توانید محیط آلوده (contaminated environment) بدون آلودگی (pollution) داشته باشید، ولی شما نمی توانید یک محیط آلوده (polluted environment) داشته باشید مگر اینکه آن به آلاینده ای آلوده شده (contaminated) باشد.»

یعنی، آلودگی (contamination) که از حد بگذرد به غش و یا آلودگی (pollution) تبدیل می شود. آلاینده و یا مواد آلوده کننده (pollutant) ماده یا موجود زنده یا حالتی از انرژی که ایکوسیستم (بوم سازگان) را تهدید کند یا بدان آسیب رساند به نحوی که مانع از استفاده سودمند از آن در زمان حال یا در آینده شود.

آلودگی عبارت است از حضور و یا وجود یک ماده تشکیل دهنده ناخالصی، و یا برخی عناصر نامطلوب دیگر که باعث خراب شدن، فاسد شدن، آلوده شدن، ناساگاری، و یا یک ماده را، یک بدن جسمانی، محیط طبیعی، و یا محیط کاری را بطور پایین تر تنزل دهد.

تفاوت ها ظریف در آلودگی:

در علوم (ساینس)، کلمه «آلودگی» می تواند تفاوت های ظریفی در معنا داشته باشد، خواه آن آلودگی ی یک جامد و یا آلودگی یک مایع باشد. همچنین واریانس (تغییر پذیری) محیطی که آلوده کننده در آن یافت می شود. یک آلاینده حتی ممکن است انزاعی تر باشد، مانند منبع انرژی ناخواسته که ممکن است در یک فرآیند دخالت کند. انواع آلودگی و تغییرات برخاسته از آن وجود دارد که بطور خلص در زیر لیست شده اند: آلودگی شیمیایی، آلودگی محیطی، آلودگی کشاورزی، آلودگی غذایی، آلودگی تشعشعات رادیو اکتیف، آلودگی میان – سیاره ای (inter-planetary)، آلودگی شواهد (در بیولوژی، مانند نشان انگشت و غیره)، و آلودگی نمونه برداری (sample).⁵

معادل واژه آلودگی در عربی «تلوث» است که صفت آن «آلوده» و یا ملوث می باشد. در پارسی بدخشانی و شغنانی معادل به این واژه «غژد»، و «غژدے» است. که همان معنای «خراب» «کثیف» و یا «آلوده» را می دهد. واژه های مترادف آن، غش، نجس، آغشته، ناشسته، چرکین، مالیده به چیزی، ، پلید، و چتل می باشد. واژه های متضاد آن پالایش، پاکی، صفایی، ستره، پاک، تمییز، و میرا است.

ما هوای آلوده (نا پاک و یا ناخالص) داریم، آب آلوده داریم، محیط آلوده داریم که استفاده از آن خطرات مرگ را دارد. انسانهای آلوده هم هستند که شامل آلودگی های بدنی، ذهنی و روحی می شود. مثلاً افرادی که مصاب به بیماری های مسری از قبیل جذام، طاعون، وبا، محرقه، سل (توبرکلوز)، زردی سیاه، ایدز، کرونا باشند این مریضی ها ساری بوده و در صورت تماس با افراد آلوده، به فرد دیگر سرایت می کنند.

⁵ برای معلومات بیشتر در مورد انواع آلودگی و آلاینده ها، تارنمای های انترنتی زیر را مرور کنید:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Contamination>

<http://www.differencebetween.net/science/health/difference-between-contamination-and-pollution/>

<https://www.worldatlas.com/articles/is-there-any-difference-between-pollution-and-contamination.html>

آلودگی ذهنی، کسی که ذهن اش ناآرام و مضطرب است، و همیشه نزاع درونی و اختلالات روانی دارد. آنها بطور دائمی خود را ناپاک و یا کثیف احساس می کنند.

شکسپیر در کتاب نمایشنامه « مکبث» (Macbeth) نوشته است: پس از آنکه خانم مکبث به قتل پادشاه دانکن (Duncan) کمک می کند، ابراز تأسف می خورد و تضرع می کند که هر قدر هم که دست هایش را می شوید، دست هایش پاک نمی شوند (یعنی از نگاه ذهنی و روانی آرامش نداشت (چون در قتل نفس دست داشت و احساس گناه میکرد).

امروز پزشکان با یک مشکل مشابه روبرو هستند. مانند خانم مکبث، بسیاری از بیماران حتی اگر هیچ آلودگی جسمی هم در آنها وجود نداشته باشد، خود را آلوده و یا کثیف احساس می کنند. این نوع افراد در روانشناسی و پزشکی تحت مریضان اختلال روانی و سواسی – اجباری و یا (OCD⁶) مطالعه می شوند.

تنزل (در موقف)، احساس حقارت، انتقاد مضر، و تخلف (خیانت)، همه می توانند سبب آلودگی ی ذهنی و روانی شوند. بیماران می توانند احساس آلودگی و یا نجس بودن (کثیف بودن و یا به اصطلاح بدخشانی غرذ بودن) را با تماس مستقیم با شخصی که همراهی آنها رفتار نادرست کرده و یا آنها را فریب داده باشد، و یا با وسایل غیر مستقیم مانند تصاویر که همان شخص را به ذهن شان تداعی کند، تجربه می کنند. آنها احساس گناه می کنند و حس خود کم بینی دارند و در بعضی حالات حس خود بزرگ بینی را دارند. (7) افرادی که کار های خلاف می کنند مانند دزدی، زنا، لواط، و ذهن شان آرام نیست و هر لحظه احساس گناه می کنند، و شاید احساس کنند هرگز بخشیده نمی شوند، و یا حد اقل خود را نمی بخشند و در نزد وجدان (و یا عقل خود) خجالت و شرمنده هستند. اینها کار های خوب را هم نمی کنند، گویا که تمام هست و بود شان نابود شده است. و این را همان شیطان کلانتر که ذهن شان را در کنترل در آورده و برای شان این افکار منفی را تلقین می کند. این افکار منفی همان وسوسه ها هستند که حتی پیغمبر هم از شر آن به خداوند پناه برده است.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ. مَلِكِ النَّاسِ. إِلَهِ النَّاسِ. مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ. الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ. مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ (سوره الناس (114)، آیات 1 – 6).

ترجمه: بگو پناه می برم به پروردگار مردم. پادشاه مردم. معبود مردم. از شر وسوسه گر نهانی. آن کس که در سینه های مردم وسوسه می کند. چه از جن و [چه از] انسان.

این وسوسه یا اضطراب (anxiety) یا از طریق ارتباط از راه دور که به آن تله پاتی (telepathy) توسط شیاطین و یا خناس در دل افکنده می شود و به ذهن آنها این افکار منفی را القاء می کند، و یا توسط انسانهای دیگر که با شیاطین پیوند دارند و یا دوست شیاطین هستند، و مردمان را می فریبند و آرامش ذهن آنها را از بین می برند تا تمرکز فکری نداشته باشند. هر پیغمبر از خود دشمنان انسی و جئی داشته اند و بخاطر غالب آمدن بر ایشان، بین خود رابطه ایجاد نموده و یکدیگر را حمایت کرده اند. مثلاً در این آیه قرآنکریم:

⁶ Obsessive-Compulsive Disorder

⁷ برای معلومات بیشتر به لینک های زیر مراجعه کنید:

<https://www.livescience.com/40988-why-some-people-feel-perpetually-unclean.html>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211364916301440?via%3Dihub>

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ فَذَرَّهُمْ وَمَا يُفْتَرُونَ. (سورة الانعام، آیه 112).

ترجمه: و بدین گونه برای هر پیامبری دشمنی از شیطانهای انس و جن برگماشتیم بعضی از آنها به بعضی برای فریب [یکدیگر] سخنان آراسته القاء می کنند و اگر پروردگار تو می خواست چنین نمیکردند پس آنان را با آنچه به دروغ می سازند، واگذار.

شیطان که قدرت وسوسه (تشویش انداختن در دلها) را در بهشت داشت و توانست حضرت آدم و حوا را فریب دهد تا از رحمت حق محروم شان بگرداند، چگونه بر بنی آدم (فرزندان آدم) رحم کند، و برای شان تشویش و نگرانی خلق نکند؟

فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِيهِنَّ وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ (سورة الاعراف، آیه 20)

ترجمه: پس شیطان آن دو را [آدن و حوا را] وسوسه کرد تا آنچه را از عورتهاي شان برایشان پوشیده مانده بود برای آنان نمایان گرداند و گفت پروردگارتان شما را از این درخت منع نکرد جز [برای] آنکه [مبادا] دو فرشته گردید یا از [زمره] جاودانان شوید.

پس شیطان، عامل وسوسه و اغواگری است.

(برای منابع بیشتر به پیوست 1، ص. 32 مراجعه شود).

ولی مردمان باید از اعمالی زشتی که منقبت شده اند، توبه کنند، هنوز هم در توبه در نزد الله باز است.

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (سورة الزمر، آیه 53).

ترجمه: بگو ای بندگان من که بر خویشتن زیاده روی روا داشته اید از رحمت خدا نومید مشوید در حقیقت خدا همه گناهان را می آمرزد که او خود آمرزنده مهربان است.

انسانی که از کرده خود ندامت و پشیمانی کند، و رو به طرف پروردگار آورد، حتماً گناهان اش بخشوده می شود.

هر دو طرف (ابلیس؛ آدم و حوا) مرتکب گناه شده بودند، ولی چالاکی آدم و حوا در این بود که زود پشیمان شدند، و به پیش پروردگار شان توبه کردند و چنین زاری و تضرع نمودند:

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (سورة الاعراف، آیه 23)

ترجمه: [آدم و حوا] گفتند پروردگارا ما بر خویشتن ستم کردیم و اگر بر ما نبخشایی و به ما رحم نکنی مسلماً از زیانکاران خواهیم بود.

مرض روحی یا باطنی، همان مریضی «قلب» است. قلبی که در قرآن ذکر شده، مراد از آن همان غده صنوبری شکل که خون را به تمام بدن پمپاژ می کند، نیست. قلب در قرآن، وسیله ای برای تعقل، معرفت و شناخت است.

أَقْلَمَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبَ الَّتِي فِي الصُّدُورِ. (سوره الحج، آیه 46).

ترجمه: آیا در زمین گردش نکرده اند تا قلب هایی داشته باشند که با آن بیندیشند یا گوشهایی که با آن بشنوند در حقیقت چشمهای شان کور نیستند، لیکن قلب هایی که در سینه های شان است، کور اند.

امراض روحی (از نگاه قرآن امراض قلبی که مقصد اش همان نفس و یا روان است) همانا ناخرسندی از زندگی، کج خلقی از طریق عدم تعادل و یا نابرابری در زندگی انسانها رخ می دهد که شامل ترس و اضطراب، رنجش، خشم و عیب جویی، گناه، شرم، و ندامت، کج خلقی و منفی بافی دایمی، رفتار های اعتیادی، فقدان احساسات و بی علاقهگی، دوری عاطفی، غمگینی و فقدان احساس شادی، و مصدومیت روحی می باشد. (8)

بر نهاد شان و بر نفس شان از طریق روان پریشی امراض گوناگونی غلبه می کنند، و این امراض رو به افزونی اند، و این یک عذاب الهی برای آنها است. کفر گویی و کفر ورزی خود یکی از امراض است، زیرا که کافران، کبر و غرور دارند.

فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (سوره البقره، آیه 10)

ترجمه: در دلهايشان مرضی است و خدا بر مرض شان افزود و به [سزای] آنچه به دروغ می گفتند عذابی دردناک [در پیش] خواهند داشت.

(برای معلومات بیشتر به پیوست 2، ص. 32 مراجعه شود)

چنانچه سعدی شیرای در کتاب گلستان گفته است:

اگر ز دست بلا بر فلک رود بد خوی ز دست خوی بدی خویش در بلا باشد

توانم آن که نیازم اندرون کسی حسود را چه کنم کوز خود به رنج در هست

بمیر تا برهی ای حسود کین رنجی هست که از مشقت آن جز به مرگ نتوان رست.

پیغمبر گرامی ما هم از شرّ حسد ورزیدن حاسدان که در نوع خود یک مریضی روحی است به خدا پناه برده است. و از تمام مخلوقات که برای انسان ضرر ها و صدمه های بدنی، ذهنی، و روحی میرسانند، به خدا پناه برده است.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ. مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ. وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ. وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ. وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ. (سوره فلق، آیات 1 - 5)

ترجمه: بگو پناه می برم به پروردگار سپیده دم. از شر آنچه آفریده. و از شر تاریکی چون فراگیرد. و از شر دمنندگان افسون در گره ها. و از شر [هر] حسود آنگاه که حسد ورزد.

⁸ <https://www.learning-mind.com/spiritual-illness-signs/>

میکروب ها، ویروس ها، که دشمن پنهان انسانها هستند، پیغمبر (ص) هم از شر آنها به خداوند پناه برده است. چنانچه در حدیثی آمده است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجَذَامِ وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ (صحیح ابی داوود، حدیث 1554).

این حدیث از آنس بن مالک نقل شده است. همچنان در کتاب نهج الفصاحه، با کمی اختلاف در حدیث شماره 510 ثبت شده است.

خداوند برای هر بیماری، شفاء و یا درمان هم آفریده است. مثلاً در حدیثی آمده است:

ما أنزل الله تعالى من داء إلا و قد أنزل معه دواء فتداواوا إلا السامی فإنه لا دواء له.

ترجمه: خداوند هیچ دردی را نازل نمی کند مگر اینکه درمانش را هم نازل می کند، پس هر چیزی قابل درمان است بجز مرگ که او را دوايي نیست. (9)

و این حدیث، بسط و یا تفسیر آیه زیر است.

وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ (سوره 26، آیه 80)

ترجمه: و چون بیمار شوم او مرا درمان می بخشد. پس برای بیماری هایی که بشر از درمان آنها عاجز است، روی به درگاه بی نیاز بیاورند و شفاء طلب کنند.

قرآن شفا بخش برای بیماری های قلبی است (مراد از بیماری های روحی است، نه خود قلب فیزیکی).

قرآن خواندن و دعا خواندن باعث سکون و آرامش قلبی می گردد، به خاطر گفته شده که قرآن برای گرویدگان، «شفا» و «رحمت» است. ولی برای گردن کشان مایه درد است، و به درد شان که همانا بد بینی و طغیان است، افزوده می شود. چنانچه الله تعالی در قرآن کریم فرموده است:

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا (سوره الاسراء، آیه 82)

ترجمه: و ما آنچه را برای مؤمنان مایه درمان و رحمت است از قرآن نازل می کنیم و [لی] ستمگران را جز زیان نمی افزاید.

بیماری های قلب عبارت اند از شک، ریاکاری، شرک، کدورت، و هوی و هوس، کبر، نخوت، طغیان.

قرآن شفا دهنده این نوع بیماری هاست. همچنین رحمتی است که ایمان، خرد و میل به نیکی را تقویت می کند و این فقط برای کسانی است که به آن ایمان آورده اند و باور دارند، زیرا این درمانی برای حقیقت و رحمت آن است. چون کافران پیام های قرآن را تکذیب می کنند، برای آنها رحمتی نیست، و به کفر آنها اضافه می شود.

⁹ قاضی نعمان، دعائم الاسلام، ج 2، فصل چهارم، ص. 148. همچنان در: الجعفریات، ص 168؛ بحارالانوار، ج 59، ص 66 و 73؛ مستدرک الوسائل، ج 16، ص 437 و 438.
همچنان در قرآن کریم، سوره شعراء، آیه 80 آمده است: وَ إِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ (رگه مریض شوم خداوند شفایم می دهد)

خداوند برای انسان فرصت می دهد. ولی انسان زود ناسپاس (کفور) می شود، و یا کفران نعمت می کند. همین که خود را غنی و یا بی نیاز یافت، راه سرکشی و طغیان را در پیش می گیرد. بر همنوع خود ستم روا میدارد، محیط زیست را آلوده می سازد تا عرصه زندگی را حتی برای سایر زنده جانها تنگ می کند.

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيْطَغَى. أَنْ رَأَهُ اسْتَعْنَى. (سوره 98، آیات 6 – 7)

ترجمه: حقا که انسان سرکشی می کند. همین که خود را بی نیاز پندارد.

قوم ثمود و قوم فرعون خدا را فراموش کردند و طغیان نمودند. طغیان در آیت فوق یعنی خود را نیازمند به خدا نمی دیدند.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (سوره الشمس، آیه 11)

ترجمه: [قوم] ثمود به سبب طغیان خود به تکذیب پرداختند.

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى (سوره طه، آیه 44)

[در خطاب به موسی و هارون] به سوی فرعون بروید که او به سرکشی برخاسته.

زمانی که انسان عرصه را فراخ ببیند، طغیان می کند، و در صورت که اسیر بلا و آفتی شوند، به شروع به لابه و زاری می کند، و حتی جهان خواران هم شروع به نیایش به درگاه بی نیاز می کنند.

إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا. إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا. وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا. إِلَّا الْمُصَلِّينَ. الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ. (سوره المعارج، آیات 19 – 23)

ترجمه: به راستی که انسان سخت آزمند [و بی تاب] خلق شده است. چون صدمه ای به او رسد عجز و لابه کند. و چون خیری به او رسد بخل ورزد. غیر از نمازگزاران. همان کسانی که بر نمازشان پایداری می کنند.

نماز گزاران حقیقی در هر وقتی در ذکر خدا مشغول اند، چه هنگام شرّ و چه هنگام خیر، پیوسته دعای خویش را می خوانند. مثلاً برای حضرت سلیمان (ع) هر نوع گشایشی که در کارش می آمد، او پیوسته میگفت:

قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي (سوره 27، آیه 40)

ترجمه: گفت این از فضل پروردگار من است.

و گرویدگان هر لحظه ای شکر خدا را می گویند، آرامشی را در دلهای خود حس می کنند. این همان آرامش روحی است.

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (سوره الرعد، آیه 28)

ترجمه: همان کسانی که ایمان آورده اند و دلهایشان به یاد خدا آرام می گیرد آگاه باش که با یاد خدا دلها آرامش می یابد.

تأکید اسلام بر پاکیزگی و پرهیز کردن از پلیدی ها بدنی، ذهنی، و روحی

در اسلام پاکی و نظافت جزئی از ایمان داری است. کسی که پاکی را رعایت نکند، او ایمان ندارد. او آلوده است، و پاکی هم عاری بودن از هر گونه آرایش بدنی، ذهنی و روحی می باشد. چنانچه در حدیثی آمده است:

الطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ (حدیث 23، صحیح مسلم)

ترجمه: پاکیزگی، بخش مهمی از ایمان است. و بعضی اینرا چنین ترجمه کرده اند: پاکیزگی نیمی از ایمان داری است.

رسول خدا (ص) در حدیثی دیگر می فرماید:

مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ الصَّلَاةُ، وَ مِفْتَاحُ الصَّلَاةِ الطُّهُورُ (مُسْنَدُ أَحْمَدُ حَنْبَلٍ)

ترجمه: نماز کلید بهشت است و پاکیزگی کلید نماز است.

در اسلام موضوع پاکیزگی در محراق توجه است، و حتی در قرآنکریم تأکید شده است که «پاکیزگی را رعایت کنید، زیرا که خدا پاکان را دوست می دارد».

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ (سوره البقره، آیه 222)

ترجمه: بی گمان خداوند، توبه کاران و پاکان را دوست می دارد.

حتی خوارکی هایی که آلاینده هستند و صفایی بدنی و روحی را از بین می برند، مشخص شده اند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ. إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخَنزِيرِ وَمَا أَهَلَ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَن اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ (سوره البقره، آیه 172 – 173)

ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده اید از نعمت های پاکیزه ای که روزی شما کرده ایم بخورید و اگر تنها او را می پرستید خدا را شکر کنید. [خداوند] تنها مردار و خون و گوشت خوک و آنچه را که [هنگام سر بریدن] نام غیر خدا بر آن برده شده بر شما حرام گردانیده است [ولی] کسی که [برای حفظ جان خود به خوردن آنها] ناچار شود در صورتی که ستمگر و متجاوز نباشد بر او گناهی نیست زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخَنزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْوَاجِ لَكُمْ فِسْقٌ يَوْمَ يَسْأَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاحْشَوْنَ. (سوره المائده، آیه 3).

ترجمه: بر شما حرام شده است مردار و خون و گوشت خوک و آنچه به نام غیر خدا کشته شده باشد و [حیوان حلال گوشت] خفه شده و به چوب مرده و از بلندی افتاده و به ضرب شاخ مرده و آنچه درنده از آن خورده باشد مگر آنچه را [که زنده دریافته و خود] سر ببرید و [همچنین] آنچه برای بتان سربریده شده

و [نیز] قسمت کردن شما [چیزی را] به وسیله تیرهای قرعه این [کارها همه] نافرمانی [خدا]ست امروز کسانی که کافر شده اند از [کارشکنی در] دین شما نومید گردیده اند پس از ایشان مترسید و از من بترسید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلامُ رَجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ (سوره المائده، آیات 90 – 91)

ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده اید شراب و قمار و بتها و تیرهای قرعه پلید اند [و] از عمل شیطانان اند پس از آنها دوری گزینید باشد که رستگار شوید. همانا شیطان می خواهد با شراب و قمار میان شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و از نماز باز دارد پس آیا شما دست برمی دارید.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِنَّهُمْ أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا (سوره البقره، آیه 219)

ترجمه: درباره شراب و قمار از تو می پرسند بگو در آن دو، گناهی بزرگ و سودهایی برای مردم است و [ای] گناه شان از سود شان بزرگتر است.

در زمان جلال الدین محمد بلخی، مریدان اش، حشیش (چرس و یا بنگ) می خوردند، و آنرا بنام «سبزک» یاد می کرده اند، شمس الدین تبریزی آنها را منع کرد. آنها گفتند در قرآن کدام آیتی مبنی بر حرام بودن بنگ نیامده است، پس وی فرموده است:

«... حرامی خمر در قرآن هست، حرامی سبزک نیست. گفتم هر آیتی را سببی میشد، آنگه وارد میشد. صحابه این سبزک را در عهد پیغامبر (ص) نمی خوردند، و اگر نه کشتن فرمودی. هر آیت بقدر حاجت فرو می آمد و به سبب نزول فرو می آمد...» (مقالات شمس تبریزی، ص. 21).

به همین قسم استفاده از تریاک و ترکیبات آن (از جمله هیروئین) و یا نظر به گفته عام پودر، و آمفتامین (تابلیتکه)، و هر نوع مواد نشئه آور و روان گردان حرام است.

اسلام، خوردن هر چیزی را که قدغن کرده و آنرا حرام دانسته، از خود حکمتی دارد. چند سال پیش یکی از آشنایانم گفت که چون گوشت خوک انواع میکروب ها دارد در اوایل اسلام خوردن آن منع شد، چون در آن زمان دیگ بخار نبود. حالا در دیگ بخار پخته میشود، تمام میکروب هایش کشته می شود، می توان آنرا خورد. گفتم: هرگز چنین نیست، تا ابد حرام است. امروز دیده می شود که از خوردن گوشت و شوربا (سوپ) حیوانات وحشی، صد ها مرض به انسان سرایت می کند که حتی جهان از علاج آنها عاجز مانده. چینی ها (بودایی ها) هر چه که دندان را افگار نکند، می خورند – به شمول گوشت خوک، گوشت سگ، گوشت موش، گوشت خفاش، و برای جهانیان درد سر آفریده اند. چندین مریضی مسری که در جهان پیدا شده، منشأ و خاستگاه آن چنل خواران چینی بوده اند.

پس آموزه های اسلامی را نباید دست کم گرفت. چینی ها حالا خوردن چه که، حتی خرید و فروش حیوانات وحشی را منع کرده اند.

ویروس کشنده دیگری که از موش ها به انسان سرایت می کند، ویروس «هانتا» است که بعد از کرونا در چین شایع شده است.⁽¹⁰⁾

در زمان حضرت محمد (ص)، عرب ها گوشت موش و خفاش را نمی خوردند، ورنه در همان زمان قدغن میشدند. با از بین بردن و انقراض این حیوانات، اکوسیستم (و یا همان بوم سازگان) از بین می رود، و با از بین رفتن یک گونه از حیوانات، گونه های دیگر هم در معرض خطر قرار می گیرند.

در احادیثی که از معصومین روایت شده اند، حتی خوردن نیم خورده موش هم کاملاً قدغن شده است. مثلاً در حدیثی که از جمله وصیت های حضرت محمد (ص) به حضرت علی (ع) است، آمده است:

في وصايا النبي لعلي (ع) يَا عَلِيُّ تَسْعَةُ أَشْيَاءَ تُورِثُ النَّسِيَانَ أَكْلُ النَّفَّاحِ الْحَامِضِ وَ أَكْلُ الْكُرْبَرَةِ وَ الْجُبْنِ وَ سُورِ الْفَأْرَةِ وَ قِرَاءَةُ كِتَابَةِ الْقُبُورِ وَ الْمَشْيُ بَيْنَ امْرَأَتَيْنِ وَ طَرْحُ الْقَمَلَةِ وَ الْحَجَامَةُ فِي الثُّفْرَةِ وَ الْبَوْلُ فِي الْمَاءِ الرَّائِدِ⁽¹¹⁾

ترجمه: در مورد وصیت نبی (ص) به علی (ع): یا علی نه چیز است که سبب یاد فراموشی می شوند: خوردن سیب ترش، خوردن گشنیز [سبز]، خوردن پنیر [بدون غذای دیگر]، خوردن نیم خورده موش، ادرار کردن در آب ایستاده، خواندن روی سنگ قبرها، راه رفتن میان دوزن، انداختن شپش زنده، و حجامت کردن در جای گودی پشت سر.

(همچنان، در کتاب مجمع الدعوات کبیر، ص 230، چنین آمده است).

تا کنون، مضر بودن بعضی از اینها مشخص شده است، و از بعضی تا کنون مشخص نشده است. مثلاً خوردن سیب ترش بیماری آلزایمر را شدت می بخشد، ادرار کردن در آب ایستاده هم باعث رشد میکروب ها می گردد، از طریق آب دهن (بزاق) موش انواع ویروس ها و بیماری ها به انسان انتقال می کند که از آن جمله طاعون و ویروس هانتا مشخصاً از موش به انسان سرایت می کنند. ولی، در چین و تایلند می گویند که گوشت موش لذیذ ترین خوراک هاست که هیچ گوشت دیگر با آن رقابت کرده نمی تواند و در بازار قیمت هر کیلو گوشت موش به مبلغ 4.82 دلار امریکایی به فروش میرسد.⁽¹²⁾ ⁽¹³⁾

در سال 1958، مائو تسه تونگ، بنیانگذار جمهوری خلق چین، به این نتیجه رسید که گنجشکان آفت محصولات کشاورزی هستند و وضعیت چین بدون این پرندگان بهتر خواهد شد.

¹⁰ https://www.khaama.com/persian/archives/70428?fbclid=IwAR1jRIWYwD8C5-X0_s4-QvUpMwBC-oekXiqB1miFafJsDjfqGsSfTq-0jg

¹¹ بحار الانوار، محمد باقر مجلسی، ج 74، ص 53، ط دار احیاء التراث العربی.

¹² خبرگزاری دانشجویان ایران

<https://www.isna.ir/news/8611-12737/%D9%85%D9%88%D8%B4-%DA%AF%D9%88%D8%B4%D8%AA-%D9%85%D9%88%D8%B1%D8%AF%D8%B9%D9%84%D8%A7%D9%82%D9%87-%D8%AA%D8%A7%D9%8A%D9%84%D9%86%D8%AF%D9%8A-%D9%87%D8%A7-%D9%8A%D9%83-%D9%81%D8%B1%D9%88%D8%B4%D9%86%D8%AF%D9%87-%DA%AF%D9%88%D8%B4%D8%AA-%D9%85%D9%88%D8%B4-%D9%86%D8%B3%D8%A8%D8%AA-%D8%A8%D9%87>

¹³ بازار فروش گوشت در چین، از موش و مار تا خفاش و حشرات

https://www.aparat.com/v/fyRTD/%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%A7%D8%B1_%D9%81%D8%B1%D9%88%D8%B4_%DA%AF%D9%88%D8%B4%D8%AA_%D8%AF%D8%B1_%DA%86%DB%8C%D9%86%D8%8C_%D8%A7%D8%B2_%D9%85%D9%88%D8%B4_%D9%88_%D9%85%D8%A7%D8%B1_%D8%AA%D8%A7

یکی از اولین اقدامات مائو بعد از تبدیل کشاورزی خصوصی به کشاورزی اشتراکی، ریختن طرّحی برای حفاظت از مزارع بود. به مائو گزارش داده بودند که گنجشکان مقدار بسیار زیادی از حبوبات را می‌خورند. مائو پس از دریافت این گزارش دستور داد مردم تمام گنجشکان را از بین ببرند. گفته می‌شود در طول یک کمپاین بزرگ قتل گنجشکان، صد ها میلیون گنجشک کشته شدند. مردم این گنجشکان را دنبال می‌کردند و تا زمانی که آنها را از بین نمی‌بردند، دست بر نمی‌داشتند. این کمپاین، خود بخشی از یک کمپاین بزرگتر بود که «کمپاین چهار آفت» (Four Pests Campaign) نام داشت. در این کمپاین بزرگتر، موش‌ها، مگس‌ها و پشه‌ها در کنار گنجشکان هدف مائو بودند و باید برای بهبود سطح بهداشت و تغذیه مردم چین، از بین می‌رفتند.

مشکلی که کمپاین بزرگ قتل گنجشکان به وجود آورده بود، در سال 1960 خود را نشان داد. به نظر می‌رسید گنجشکان فقط از حبوبات کشاورزی تغذیه نمی‌کردند بلکه حشرات را نیز می‌خوردند. بدون وجود پرندگان، این حشرات قابل کنترل نبودند. در نتیجه، جمعیت حشرات بسیار افزایش یافت و به یک بحران تبدیل شد. به طور ویژه، ملخ‌ها در سراسر کشور شایع شده بودند و هرچه از محصولات کشاورزی را که به آن می‌رسیدند، غارت می‌کردند. بنابراین در کنار ملخ‌ها که به منشأ عظیمی از غذا دسترسی داشتند، چیز زیادی برای انسان‌ها باقی نمانده بود و ملخ‌ها غذای انسان را نابود می‌کردند به طوری که میلیون‌ها نفر از مردم چین در اثر گرسنگی و بی‌غذایی جان خود را از دست دادند. فاجعه تا حدی بود که دولت چین، شروع به واردات گنجشک از اتحاد جماهیر شوروی وقت کرد. (14) (15)

این حیوانات را که خدا آفریده، بودش آنها از خود حکمتی دارد. زمانی که نسل آنها زیاد می‌شود، زنگ خطر برای گونه‌های دیگر هستند. مثلاً ملخ‌ها، که به تعداد محدود آنها اگر میان کشتزارها زندگی کنند، کدام مشکل جدی وجود ندارد.

ولی اگر لشکری از میلیاردها ملخ که سبب نابودی تمام گیاهان هستند، اکوسیستم را برهم می‌زنند. و این نه تنها خطر برای انسانها است، بلکه برای تمام حیوانات است، نه تنها گیاهخواران، بلکه زندگی گوشت خواران هم متکی بر بودش گیاهخواران است. بنابراین، انسان دست بکار می‌شود تا از ازدیاد ملخ‌ها جلوگیری کند. از کار گرفتن داری ضد حشرات (insecticide) و یا (pesticide) هم برای ایگو سیستم خطر آفرین است، چون گونه از حشرات را که برای پروسس خاک مفید هستند، کشته می‌شوند. ولی حشرات مضره تا اندازه‌ای از طریق فن آوری مکانیکی کنترل شوند.

ویدیویی از سد گرو (Sadhguru) جگادیش فسودف (Jagadesh Vasudev) جوگی و یا مرتاض هندی که در 24 مارچ 2020 در کانال یوتیوب (You Tube) نشر شده، او می‌گوید که هیچ چیز نمی‌خواهد که مسکن اش را خراب کند. قسمی که انسان نمی‌خواهد خانه اش خراب شود، هر موجود دیگری هم به شمول وپروس ها همین را نمی‌خواهند. آنها تهاجمی و به شکل سرسام آور به میزبان شان صدمه می‌زنند و

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Four_Pests_Campaign

¹⁵ <http://www.tejaratefarda.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%A2%D8%B3%DB%8C%D8%A7-%D8%A7%D9%82%DB%8C%D8%A7%D9%86%D9%88%D8%B3%DB%8C%D9%87-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%D8%AA-11/23461-%D8%A7%D8%AD%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%A7%D8%A6%D9%88>

بسیار سریع زاد و ولد می کنند و میزبان خود را از پا در می آورند، و بعد خود شان هم از بین میروند. چون زندگی آنها وابسته به زندگی سلول زنده است.⁽¹⁶⁾

انسان هم به شکل بیرحمانه بر طبیعت حمله برده و تمام ایکو سیستم را خراب، و زندگی گونه های زنده جان دیگر را به مخاطره انداخته، و یا آنرا مختل کرده است. روح طبیعت مجبور است به خشم بیاید و برای انتقام گیری پاسخی برای آن داشته باشد و این انسان مهاجم را کنترل کند. آلودگی آب، آلودگی هوا، تولید اشعه رادیو اکتیف، درباره همه اینها، انسان ها مقصر شناخته می شوند.

پس انسانها نه تنها مکلف به بهداشت و حفظ الصحه شخصی اند، بلکه مسئول حفظ طبیعت و محیط زیست هم هستند و مسئولیت اجتماعی هم دارند. ولی آنها آلوده نمودن محیط زیست را جدی نگرفتند که تغییراتی در اقلیم آورده، برای تنبیه انسان سببی عارض می شود تا هشدار اش دهد. کرونا درس های مهمی را به جامعه انسانی عرضه خواهد کرد که از آن جمله مراعات حفظ الصحه شخصی و محیطی است. مسئولیت انسان را در قبال خودش و در مقابل دیگران و حتی جهان برایش می شناساند.

بحث سوم:

تشابه ی سفارشات حضرت محمد (ص) با سفارشات و پیام های سازمانی بهداشت جهانی در مورد ایمنی و سلامتی

در شغنان، بعضی خانم های سالخورده بوده اند که بعضی قواعد را در خانه وضع کرده بودند، ولی جوانان می گویند که اینها خرافات و مزخرفات هستند. ولی آن قواعد از خود حکمت های بزرگی دارند. مثلاً:

- در شب (در تاریکی) خانه را جاروب مکن (تر بنبے قدیرم مه ذبت / یا مه زدبت)؛
- شب هنگام در آینه نظر نکن (تر بنبے تر پینک خو مه چس)؛
- در پشت در تکیه مکن (پدینک تے خو مه پدرئز / یا تکیه مه مهک)؛
- شانه ات را با دیگران شریک نکن (خو وبنورج یے چرد مه دهک، وے کسلے تر تو مه ذبت)؛
- در آب ایستاده بول نکن (هر قول درون مه مپز)،
- در شب آب نپاش (تر بنبے بنخ مه ریب، فرنبتگون ارد مه سود، زوغ تو مه کنین)،
- تار عنکیوت را از خانه دور کنید (غنخک از خو چیدند، زدبت)؛
- چراغ را با پُف ات نکش (خراو پُفج قتے مه وزئو)؛
- خاکروبه را در خانه ات نمان (بجین پایگه یند مه لهک)

ناخن های تان را بگیرد و در سوراخ موش بیندازید، و موی تانرا زیر خاک دفن کنید (خو ناخونین زپت خو هر پورک رئز وپف پتپت. خو غونج سیت درون گور کنبت، یے چهی وے مه زئزد خو جادو تمرد مه کنبت).

¹⁶ https://www.youtube.com/watch?v=sz_FOPYFJyQ

مردم فکر می کنند که این قواعد بر گرفته از دین های زردشتی و میترائیسم هستند که هنوز هم رد پای شان در شغنان دیده می شود. در واقع، اینها از جمله تعالیم و آموزه های اسلامی اند.

اولین بار در هنگام مطالعه کتاب پند نامه فرید الدین عطار متوجه شدم، و برای بار دوم، کتابی بنام «گنجینه عملیات» که کتاب تعویذات است، موضوع را در آنجا خوانده بودم که از کتاب مفاتیح الجنان نقل شده بودند. ناخن های تانرا بگیرید، در غیر آنصورت شیطان در زیر آنها خانه می کند.

آن زمان، تصور من از جنّ و شیطان دگرگونه شد. جنّ موجودی غیر مرئی است، و به چشم دیده نمی شود. یعنی یک موجود پنهانی، و واژه «جنین» (طفل در شکم مادر) هم از همین واژه گرفته شده است، زیرا که آن هم موجود مخفی است.

اکنون در زمان ما دانسته می شود که جنّ و یا شیطانی که زیر ناخن رشد می کند، همین میکروب ها هستند، زیرا که آنها وجود دارند و از نظر ما پنهان هستند، و چشم ما قدرت و توانایی دیدن آنها را ندارد، چون آنها موجودات خیلی ریز هستند، و چشم ها را با میکروسکوپ های خیلی قوی باید مسلح کرد، تا آنها را دید. امروز در تلویزیون تماشا کردم که مردمان را دعوت به گرفتن ناخن های شان می کردند که ویروس کرونا در زیر ناخن های شان رشد نکند و نوک انگشتان را با آب و صابون خوب بشویند.

متوجه شدم که آموزه های دینی ما، همه برای پاکیزه نگهداشتن بدن ما از مصاب شدن به بیماری های گوناگون ساری بوده است.

احادیث دیگر هم وجود دارند که در زیر چند تا از آنها آورده می شوند.

قال رسول الله (ص): قَصَّوْا أَظْفَارَكُمْ وَادْفَنُوا قَلَامَاتِكُمْ وَنَقَمُوا بِرَاجِمِكُمْ وَ مَظْفَؤْا لثَاتِكُمْ مِنَ الطَّعَامِ وَ اسْتَاكُوا وَ لَا تَدْخُلُوا عَلٰی فَخْرًا بَخْرًا (کنز العمال، ج 6، ص 655، حدیث 17239)

ترجمه: ناخنهای خود را بچینید و چیده های خود را به خاک بسپارید، لای انگشتان خود را تمیز کنید، بیره های خود را از غذا پاک سازید، مسواک بزنید و با دهان بدبو بر من وارد نشوید.

این روایت نیز قرینه است که مراد از شیطان در برخی روایات بهداشتی شیطان جنّی نیست، بلکه میکروب است.

خَلَّلُوا لِحَاكُم وَ قَصَّوْا أَظْفَارَكُمْ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مَا بَيْنَ اللَّحْمِ وَ الظَّفْرِ. (نهج الفصاحة، حدیث 1456، ص. 303)

ترجمه: ریشه های خود را شانه کنید و ناخن های خود را کوتاه سازید زیرا شیطان میان گوشت و ناخن روان است.

شیطان در این روایت با میکربها (باکتریها) سازگارتر است؛ چرا که باکتریها به واسطه مژکهای خود در رطوبت روی پوست روان می شوند.

در مورد کناره گیری از افراد آلوده به بیماری، فاصله گیری اجتماعی، و قرنطینه کردن هم حدیثی از آن حضرت (ص) روایت شده است:

حدیث در مورد قرنطینه و جلوگیری از امراض ساری:

در کتاب صحیح بخاری، فصل 29، حدیث شماره 5396 آمده که رسول الله (ص) فرموده است: **حدثنا حفص بن عمر: حدثنا شعبة قال: أخبرني حبيب بن أبي ثابت قال: سمعت إبراهيم بن سعد قال: سمعت أسامة بن زيد يحدث سعداً، عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: (إذا سمعتم بالطاعون بأرض فلا تدخلوها، وإذا وقع بأرض وأنتم بها فلا تخرجوا منها). فقلت: أنت سمعته يحدث سعداً ولا ينكره؟ قال: نعم.**

ترجمه: از اسامه بن زید رضی الله عنه روایت است که:

پیامبر (ص) فرمود: وقتی راجع به مرض طاعون در سرزمینی اطلاع یافتید، در آن داخل نشوید و هرگاه در سرزمینی بودید که در آن طاعون آمد، پس از آنجا بیرون نشوید. این حدیث در مورد هر مرض واگیر (epidemic) و عالمگیر (pandemic) در عصر ما هم صادق است و هنوز هم کاربرد دارد چرا که سازمان بهداشت جهانی هم اینرا سفارش میدهد.

بحث چهارم:

بررسی موضوعات سلامتی، ایمنی و پاکیزگی در عرفان اسلامی: مروری بر کتاب پند نامه شیخ فرید الدین عطار

تعالیم، آموزه ها و توصیه های پیغمبر (ص) بیشترین جنبه های زندگی همان عصر را در بر گرفته است و سرمشق جامعه انسانی بوده اند. مثلاً ما در پارسی ضرب المثلی داریم که شب هنگام در های خانه های تان را ببندید، می گویند: در بسته، بلا بسته.

اگر نان و غذا رو باز مانده باشند، آنرا جنیان و یا ارواح می خورند. این ها همه ریشه در آموزش های اسلام دارند.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) لَا تَدْرُوا مِنْدِيلَ الْعَمْرِ فِي الْبَيْتِ فَإِنَّهُ مَرِيضٌ لِلشَّيْطَانِ

ترجمه: خاکروبه را شب در خانه وانگذارید و روز آن را بیرون برید که نشیمن شیطان است.»

(بحار الأنوار ج 73 ص 176)

نظافت (پاکیزگی) چیزی است که اسلام در مورد آن خیلی تأکید کرده است، و حتی صوفی ها و عرفاء آنرا در آثار نظم و نثر شان در ادبیات عرفانی شان برای ما به یادگار مانده اند.

مثلاً شیخ فرید الدین عطار، عصاره احادیث مربوط به صحت و ایمنی را در کتابی بنام «پند نامه» به رشته نظم کشیده است.

از اینکه نظم و یا شعر بیشتر در خاطر می ماند، من همان موضوع «نصایح» از کتاب مذکور را در اینجا نقل می کنم که برای بیشتر از 45 توصیه (کن و مکن) پرداخته است.

نصایح

در میان شان نیایی زینهار

چارپا را چون به بینی در قطار

(اکنون هم سازمان بهداشت جهانی میگوید با حیوانات تماس نگیرید، و یا بعد از تماس حتماً دستان تانرا بشویید)

شب مزن جاروب هرگز خانه در خاک روبه هم منه در زیر در

(خاکروبه هم مرکز تجمع میکروب هاست)

گر بهر چوبی کنی دندان خلال بی نوا گردی و افتی در وبال

(بلی، هر چوبی را به دهن زدن، باعث سرایت میکروب ها می گردد. سلامتی خودش یک نعمت است، و مبتلا شدن به بیماری، در حقیقت فقر سلامتی است)

دست خود هرگز بخاک و گل مشوی از برای دست شستن آب جوی

(حالا گفته می شود که بعد از تماس با سطوح، حتماً دست ها با آب و صابون و یا با الکل شسته شوند)

در خلا جا گر طهارت می کنی وقت خود را دان که غارت می کنی

(وضو گرفتن در بیت الخلا، نه باعث طهارت می شود، بلکه با پریدن آب، کثافت بیشتر از طریق قطرات آلاینده به بدن سرایت می کند)

گر بدامن پاک سازی روی خویش روزیت کم گردد ای درویش بیش

(حالا باید از دست پاک استفاده کرد، و یا از دستمال کاغذی استفاده گردد، و بعد در باطله دانی انداخته شود، که از این طریق بیماری به دیگران سرایت نکند)

کم زن اندر ریش شانه مشترک آنکه خاص آن تو باشد خوشترک

(از شانه مشترک نباید استفاده نشود، زیرا که شانه مشترک باعث انتقال امراض پوستی می گردد)

(نصایح عطار شامل 43 بیت است و بیشتر از پنجاه اندرز را در آن گنجانیده است، در اینجا بطور مختصر آورده شد، و کسانی که علاقمند مرور به همه ابیات دارند، لطفاً به ضمیمه پنجم ص. 36 در این مقاله رجوع کنند).

عمل کردن به دستورات سازمان بهداشت جهانی در قسمت وقایه و جلوگیری از ویروس کرونا، عین دستورات مؤسسات امامتی و جماعتی است.

شبکه توسعه ای آقا خان (AKDN) که مولانا حاضر امام رئیس گل آنست، توجه خاصی به سلامتی جماعت مبذول داشته، و متخصصین پزشکی در دانشگاه آقا خان (AKU) و موسسه خدمات صحتی آقا خان (AKHS) در این زمینه سخت تلاش می کنند. وب سایت AKDN یک برگه خبر نامه خاص برای مقابله با ویروس کرونا را ایجاد کرده و پیام های وقایوی را به 16 زبان که بیشتر مستفیدین این شبکه به آن زبانها تکلم می کند، نشر کرده است.⁽¹⁷⁾

¹⁷ زبانهای که پیام صحتی AKDN به آنها ترجمه شده است، قرار ذیل اند: انگلیسی، فرانسوی، پرتگالی، روسی، عربی، فارسی، فارسی دری، فارسی تاجیکی، قرغیزی، عربی، هندی، اردو، بنگالی، گجراتی، و سواحیلی. به لینک زیر رجوع کنید:

<https://www.akdn.org/publication/akdn-special-bulletin-covid-19>

نا دیده انگاشتن این پیام، در حقیقت ضرر رسانیدن به نفس خود و دیگران است، و نوعی از خودکشی است. خداوند هم در قرآن پاک فرموده که خود را با دستان خودتان به هلاکت نرسانید.

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ (سوره البقره، آیه 195)

ترجمه: و در راه خدا انفاق کنید و خود را با دست خود به هلاکت ميفگنيد و نيکی کنید که خدا نیکوکاران را دوست می دارد.

اگر خرد آدمی حکم می کند که به شیر (حیوان درنده) نزدیک نشوید، و یا از مار و گژدم حذر کنید، که «زهر» کشنده دارند و آن مایه ضرر و هلاکت است، و ویروس کرونا، که مخفیانه حمله می کند، از آنها کرده هزار ها مرتبه زیانبار تر است. مثلاً از تاریخ شروع این ویروس تا امروز (تاریخ 22 اپریل 2020)، 2565905 تن را به بیماری کووید-19 مبتلا شده اند و از آن میان 177789 نفر به هلاکت رسیده اند. ببینید که قدرت کشندگی این ویروس چه قدر بالاست.

دستور در خانه ماندن به خاطر محافظت از خود و خانواده خود، نه تنها یک دستور دینی، بلکه یک دستور دینی هم است. آنجا که حضرت سلیمان (ع) با لشکرش به سوی لانه مورچه ها می آید، ملکه (پادشاه) مورچه ها برای رعیت اش (یعنی برای مورچه ها) دستور می دهد، که وارد خانه های خود شوند، تا از شر لگد مال شدن لشکر سلیمان در امان بمانند.

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ (سوره النمل، آیه 18)

ترجمه: تا آنگاه که به وادی مورچگان رسیدند مورچه ای [به زبان خویش] گفت ای مورچگان به خانه هایتان داخل شوید مبادا سلیمان و سپاهیانش ندیده و ندانسته شما را پایمال کنند.

فکر کنید که ویروس تاجدار (کرونا) یک لشکر خداوندی است، و ما از خود صاحب و مولا داریم که برای ما دستور می دهد تا پیام های صحی را مراعات نماییم، تا در امان بمانیم.

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَى لَهُمْ (سوره محمد، آیه 11)

ترجمه: چرا که خدا سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند ولی کافران را سرپرست [و یاری] نیست.

امامت و مؤسسات امامتی و جماعتی مشکل را درک کرده اند و برای مردم اطلاع رسانی می کنند. حضرت نوح (ع) آمدن طوفان را پیش بینی کرده بود، و در یک دشت خشک شروع به ساختن کشتی، کرد. قوم او، او را مسخره و ریشخند کردند، و او برای آنها هشدار داده بود. ما هم به کشتی ی نوح زمان ما باید داخل شویم، و از دستورات ادارات سرپیچی نکنیم که خدای ناخواسته مشکلی دامنگیر ما نشود.

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحِينَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعْرِضُونَ. وَيَصْنَعِ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأَ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنِّي فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ (سوره هود، آیات 37 – 38)

ترجمه: و زیر نظر ما و [به] وحی ما، کشتی را بساز و در باره کسانی که ستم کرده اند با من سخن مگوی چرا که آنان غرق شدنی اند. و [نوح] کشتی را می ساخت و هر بار که اشرافی از قومش بر او می

گذشتند او را مسخره میکردند. می گفت اگر ما را مسخره می کنید ما [نیز] شما را همان گونه که مسخره می کنید، مسخره خواهیم کرد.

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ. وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزَلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ (سوره هود، آیات 41 - 42)

و [نوح] گفت در آن سوار شوید به نام خداست روان شدنش و لنگر انداختنش بی گمان پروردگار من آمرزنده مهربان است. و آن [کشتی] ایشان را در میان موجی کوه آسا می برد و نوح پسرش را که در کناری بود بانگ در داد ای پسرک من با ما سوار شو و با کافران مباش.

توسل جستن به اهل بیت در روز های سختی برای مشکل آسان

در کتاب «گنجینه عملیات، التعویذات، ص. 14) آمده است. در هنگام شیوع وبا و طاعون، به این دعا متوسل شوید:

در روز های سخت، برای مشکل آسان، به پنج تن پاک توسل جوید. پنجتن کسانی اند که حتی خود پیغمبر هم در زمان سختی به آنها متوسل شد.

لِي خَمْسَةً أُطْفِي بِهَا حَرَّ الْوَبَاءِ الْحَاطِمَةِ الْمُصْطَفِي وَ الْمُرْتَضِي وَ ابْنَاهُمَا وَ فَاطِمَةَ (18)

ترجمه: من پنج تن دارم که به برکت وجود آنها آتش دوزخ را فرو می نشانم آن پنج کس:

پیغمبر مصطفی (ص) و علی مرتضی و دو فرزندشان حسن و حسین و حضرت فاطمه زهرا علیهم السلام اند.

و در دعای ما هم است:

توسلوا عند المصائب بمولاكم الحاضر الموجد (هنگامی که با مصیبت ها سر دچار می شوید، به مولای تان توسل بجوید).

و مولای ما هم در پیام نوروزی و پیام خاص خود برای سلامتی جماعت دعا کرده است.

آیه 61 در سوره آل عمران که بنام آیه مَبَاهِلَه یاد می شود، صریحاً در مورد این پنج کس تأکید می کند.

و این واقعه چنین بوده است: ترسایان (مسیحیان) نجران از آن حضرت در مورد پیدایش حضرت عیسی (ع) سوال نمودند. ایشان جواب دادند که آفرینش عیسی (ع) مانند آفرینش آدم (ع) صورت گرفته که از خاک آفریده شده اند. پس آن حضرت (ص) برای پیشوای ترسایان نجران گفت، هر چند ما در حجت و دلیل می افزاییم، شما در کینه و منازعه می افزایشید، اکنون بیابید مَبَاهِلَتِ كُنِیم، یعنی بر یکدیگر نفرین

¹⁸ و در نسخه های دیگر چنین ذکر شده است:

لِي خَمْسَةً أُطْفِي بِهِمْ حَرَّ الْجَحِيمِ الْحَاطِمَةِ الْمُصْطَفِي وَ الْمُرْتَضِي وَ ابْنَاهُمَا وَ فَاطِمَةَ

بفرستیم تا خداوند دروغ گویان را روسیاه کند. آن حضرت با گروه نصارا زمان و مکان را مشخص کرد، و در روز مقرر، حضرت رسالت پناه، از جمله ابنائنا، یعنی، پسران، حضرت امام حسن و امام حسین را، و از جمله نساننا، یعنی زنان، بی بی فاطمة الزهرا را، و از جمله انفسنا، امام علی را با خود برد، و از آنها خواست که من دعا می کنم، و شما آمین بگویید. و چون اهل نجران آنها را در مقابل خود دیدند، از مباحله صرف نظر نموده، و به صلح متوسل شدند.⁽¹⁹⁾

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ. (سوره آل عمران، آیه 61)

ترجمه: پس هر که منازعه کند با تو (در مورد عیسی)، بعد از آنکه برای تو دانش رسید، پس بگو: بیایید که بخوانیم، فرزندان خود را و فرزندان شما را، و زنان خود را و زنان شما را، و نفس های خود و نفس های شما را، پس همه به زاری دعا کنیم پس لعنت بر دروغ گویان خدا گوییم.

«انفسنا» یعنی نفس ها ما، نفس های کی؟ نفس های خود پیغمبر و علی. زیرا در یک حدیثی آمده است:

یا علی انت منی و انا منک (یا علی تو از منی و من از تو هستم) ⁽²⁰⁾

نظر به یک حدیث، حضرت محمد (ص) فرموده است:

« قبل از آفرینش جهان، من و علی از یک نور واحد آفریده شدیم. » ⁽²¹⁾

به این خاطر مولانا جلال الدین محمد بلخی سروده است:

آن لحمک لحمی ، بشنو تا که بدانی آن یسار که او نفس نبی بود، علی بود (22)

به این خاطر، امام زمان در یک فرمان اش به جماعت دستور داده است که:

« زمانی که شما در کار دنیوی بخاطر وقت و یا کار به مشکلی سر دچار می شوید، تسبیح تانرا بر دارید، و یا الله، یا محمد، یا علی را بخوانید. »

¹⁹ تفسیر حسینی در ذیل تفسیر این آیه.

²⁰ (صحیح البخاری، البخاری، ج 3، کتاب الصلح، ص. 168 و ج 4، باب مناقب علی ابن ابی طالب، ص 207، و ج 5، باب عمرة القضاء، ص. 85)

²¹ روی الحموینی باسناده عن سعید بن جبیر عن ابن عباس، قال: «سمعت رسول الله صَلَّى الله عليه وآله وسلم يقول لعلی: خلقت أنا وأنت من نور الله تعالی». (ابراهیم بن محمد حموینی، فرائد السمطين، ج 1، ص 40).

22 أنا و علی من شجرة واحدة و سائر الناس من شجرة شتى ... أنت أخي و وصی و وارثي لحمك لحمي و دمك دمي ... و الإيمان مخالط لحمك و دمك كما خالط لحمي و دمي ... (إقبال الأعمال، ص 296؛ المحتضر، جلد 1، ص 172)

من و علی از یک ریشه و درختیم و بقیه مردم از درختان دیگر ... (ای علی) تو برادر و وصی و وارث من هستی. گوشت تو از گوشت من و خون تو از خون من است ... و ایمان آن چنان که با گوشت و خون من آمیخته شده، با گوشت و خون تو نیز آمیخته شده است

همچنان، مولانا حاضر امام اغلباً برای ما می گوید که پیامبر را مخاطب قرا دهیم. در فرمان اش در دهم جون 2005 در ونکوور، کانادا فرموده است:

«تسبیح تان را بر دارید، نام الله را بخوانید، نام پیامبر را بخوانید، نام امامان را بخوانید. و من باورمند هستم که، قسمی که روز های می گذرند، شما در خواهید یافت که این لحظات کوتاه برای بندگی، که یاد آور عقیده هستند، برای شما در زندگی تان کمک خواهد رسانید، برای شما لحظات شادمانی را بیار خواهد آورد که آن از زندگی دنیای مادی متفاوت می باشد. و من دعا می کنم که شما باید موفق باشید زمانی که شما تسبیح تانرا می خوانید تا آن لحظات خوشی را در یابید.»

در باره توسل جستن و شفیع قرار دادن پیغمبران و امامان، به ضمیمه و یا پیوست 4، ص. 36 مراجعه شود.

نتیجه گیری:

اسلام بر پالایش (پالودگی)، صفایی، نضافت، و تمیزی تأکید کرده، و حتی آنرا بخش مهمی از ایمان داری شمرده است. این پالایش و پاکیزگی نه تنها جنبه جسمانی را در بر دارد، بلکه جنبه های ذهنی (روانی) و روحانی را هم در بر می گیرد. در اسلام، انسان مرکب از دو چیز است – بدن و روح. حضرت امام سلطان محمد شاه (صلوات الله علیه) چهل و هشتمین امام موروئی اسماعیلیان جهان، فرموده است:

قسمی که ورزش، بدن و بنیه فزیکی شما را قوی و مستحکم می کند، دعا، نیایش و بندگی، ورزش برای روح هستند، و اینها روحانیت شما را قوی می سازند.

سلامتی، ایمنی، بهداشت، پاکیزگی از آموزه ها مهم اسلام هستند، و در اسلام برای رعایت اینها سفارشات و دستوراتی وارد است و آنچه که پیغمبر 1400 سال پیش در مورد دوری از آرایش ها و بیماری ها فرموده است، سازمان بهداشت جهانی هم فعلاً همان سفارش ها را میدهد تا مردم آنها را بخاطر وقایه رعایت نمایند.

در این مقاله به آلودگی و آلاینده های مادی که بدن و محیط زیست ما را آلوده می سازند و خراب اش می سازند، و آلاینده های ذهنی که اضطراب، پریشانی، وسوسه و تشویش روانی را شامل می شوند، همه را بطور خلاصه در اینجا بطور فشرده توضیح داده شد تا گرویدگان چگونه از خود صیانت کنند. ما دو گونه مرجع داریم که به دستورات آنها باید گوش فرا دهیم و عمل کنیم.

عن النبي الاكرم (ص): العلم علمان علم الاديان و علم الابدان (فالعالم الاول اساس سلامة الروح والثاني اساس سلامة جسد الانسان).

ترجمه: از پیغمبر گرامی (ص) روایت شده است که گفته است: علم بر دو گونه است – یکی علم دینی و دیگری علم بدنی (پس دانستن اولی اساس سلامت روح (جان) است و از دومی اساس سلامت بدن است که آنرا علوم طبیعی و یا ساینس هم می گویند)

در عصر ما، این دو علم با هم سازگاری دارند، و آنچه که دین 1400 سال پیش فرموده، هنوز ساینس هم از همان دستورات پیروی می‌کند. و ساینس هم در قسمت شناخت دنیای ویروس‌ها هم کدام توفیقی برایش حاصل نشده است.

دیده می‌شود که بعضی افراد تنگ نظر، به یکی از اینها گرایش جزم‌گرایانه پیدا می‌کنند، و دیگری را طرد می‌کنند اگر از نگاه خردمندی دیده شود، در سفارشات اینها کدام تفاوتی وجود ندارد. در این مقاله کوشش شد تا ثابت شود که دستورات ساینس و دین در قسمت احتراز از آلاینش‌ها (بوپزه آلاینش‌های جسمانی) قابل جمع بوده، و فرقی در میان‌شان وجود ندارد.

بر علاوه، دین در هنگام عسرت و سختی، مردم را از نگاه روانی و ذهنی استوار نگه میدارد، و مایه تسکین دل‌های گرویدگان می‌شود.

خداوند توانا، دانا، شنوا و قادر است، و بر همه چیز محیط است، و این سختی‌ها یکی از آزمایش‌های پروردگار است:

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا (سوره النساء، آیه 126)

ترجمه: و آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست و خدا همواره بر هر چیزی احاطه دارد.

یکی از 99 اسماء حسنی، و یا صفات خداوند تعالی، صفت «بدیع» است به معنای «نو بیرون آورنده» است. او هر لحظه در آفرینش است و چیزهای تازه‌ای را می‌آفریند.

بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (سوره البقره، آیه 117)

ترجمه: [او] پدید آورنده آسمانها و زمین [است] و چون به کاری اراده فرماید فقط می‌گوید [موجود] باش پس [فورا موجود] می‌شود.

بعضی از این پدیده جدید، سوء استفاده سیاسی می‌کنند، و می‌گویند که این ویروس در لابراتوار توسط انسانها ساخته شده است. نخست، انسان نمی‌تواند یک جانور ذیروحي خلق کند. خلق و آفرینش در دست خداوند است و هر لحظه‌ای که اراده کند، چیزهای بدیع و تازه‌ای را می‌آفریند. در قسمت پخش و نشر این ویروس ابهامات وجود دارد. مثلاً یک شخص می‌تواند یک حیوان درنده را پرورش دهد، و یا مثلاً موجوداتی چون گزدم را پرورش و تکثیر کنند، ولی آنها را نمی‌آفرینند. این ویروس از خانواده ویروس زکام و یا سرماخوردگی است، و با یک جهش ژنتیکی تازه، وارد صحنه شده است. (23)

از نگاه پزشکی این ویروس چنین تعریف شده است:

نام علمی این ویروس‌ها بنام «کروناویریده» (Coronaviridae) است که خانواده‌ای از ویروس‌های پوشش‌دار، در جهت مثبت، تک رشته‌ای آر ان ای دار (RNA) هستند. این ویروس‌ها صفحه‌ای به شکل نیزه و یا تاج خورشیدی را یادآور می‌شوند و بنابراین اعضای این خانواده به نام کروناویروس (ویروس‌های تاج‌دار) شناخته می‌شوند. جدیدترین عضو کروناویروس سندروم حاد تنفسی (SARS-CoV-2) است که بیشترین مرگ و میر را نسبت به سایر اعضای این خانواده دارد.

²³ <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-similarities-and-differences-covid-19-and-influenza>

پنج نوع ویروس این خانواده انسانها را گرفتار بیماری می سازند که عبارتند از 229E، OC43، NL63، HKU1 و SARS-COV است.

کرونا ویروس انسانی (HCoV)، 229E و NL63 ارتباط نزدیک بهم دارند و از نگاه ژنتیکی مربوط به کرونا ویروس های ذره الفا هستند، در حالی که OC43 و HKU1 و SARS-CoV مربوط به ژنوم کرونا ویروس ذره بتا هستند. (24)

این شاید یک خواست الهی برای هشدار بشر باشد. بشری که با پیشرفت ساینس و تکنالوژی خود را بی نیاز دانست و هر زمانی دستبرد در طبیعت کرد و طبیعت را آلوده کرد و عرصه زندگی را برای سایر زنده جانها تنگ ساخت. شاید این هم یک آزمایش برای عبرت برای انسانها باشد. گیریم که این ویروس ساخته دست انسان است، ولی این میلیارد ها ملخ که در شرق افریقا و جنوب آسیا (از جمله عربستان سعودی، افریقا، ایران، پاکستان و هند) حمله کرده اند، و تمام کشتزار ها و گیاهان را به تباهی کشانیده اند، در کدام لابراتوار پرورش یافته اند؟ (25) (26)

وَلَا يَزُونَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ (سوره التوبه، آیه 126)

ترجمه: آیا نمی بینند که آنان در هر سال یک یا دو بار آزموده می شوند باز هم توبه نمی کنند و عبرت نمی گیرند.

ولی گرویدگان (مومنان) حقیقی فقط به یاد خدا به ذکر، تهلیل و تسبیح می پردازند و در عین زمان دساتیر مقامات بهداشتی را هم رعایت می نمایند.

سایت پارسی رادیوی بین المللی فرانسه (RFI) از آیت الله علی خامنه ای، رهبر کنونی مذهبی ایران که پیرو امام غایب است، نقل نقل کرده که وی در یک سخنرانی تلویزیونی، بتاريخ 21 حمل 1399 انجام داده، گفته است:

«کرونا چیز کوچکی است و مشکلات بزرگ بشریت نه به دست علم [ساینس]، بلکه به دست امام معصوم حل می شوند.

او مدعی شده که بشریت امروز بیش از هر زمان احساس می کند که به «یک مهدی»، به «یک امامت معصوم»، به «یک دست قدرت الهی» و به «یک منجی» نیاز دارد. وی انتظار ظهور مهدی را «امید» توصیف کرده و گفته است: «انتظار یعنی اعتقاد به اینکه یک آینده قطعی ای وجود دارد..... انتظار ظهور یا به گفته او «انتظار فرج» مدت دار نیست..... انتظار فرج غیر از بی صبری و مدت معین کردن است.» (27)

²⁴ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3416289/>

²⁵ برای معلومات بیشتر، در سایت فارسی بی بی سی، زیر تیتیر «هجوم میلیارد ها ملخ به شرق افریقا، جنوب آسیا و ایران» به لینک زیر مراجعه کنید:

<https://www.bbc.com/persian/magazine-51850970>

²⁶ و یا حد اقل این ویدیوی 2 قیفه ای را در کانال یو تیوب ببیند، که منبع اش از یورو نیوز است.

<https://www.youtube.com/watch?v=gt6lmvTsDtw>

²⁷ برای معلومات بیشتر به خبر گزارای فرانسه، به لینک زیر مراجعه کنید:

به گفته حافظ:

شهر خالیست ز عشاق بود از طرفی مردی از غیب برون آید و کاری بکند (28)

وقتی که گروهی بر این امید دل بسته باشند که «مردی» پیدا شود، تا بر ضد کرونا به مبارزه بر خیزد، و یا می گویند که کرونا چیز کوچکی است، و دست بکار های بزرگ تری بزند که از جمله آوردن عدالت در میان انسانها است، اول باید پرسید چرا همین «مرد» متواری شد؟ شاید پاسخ دهند که بخاطر عمال خلفای اموی و عباسی که در تعقیب او بودند، مخفی و متواری و یا غیب شد. عباسیان که دعوی خلافت را میکردند، اکنون مضمحل شده اند، و خطری از طرف آنها به طرف امام متواری متصور نیست، و آن علت برداشته شده است. پس حالا خود را ظاهر کند. سوال دوم: بالفرض، اگر عمال عباسی ظلم نمی کردند، و امامت را غصب نمی کردند، آیا امام غایب به امامت اش ادامه میداد؟ اگر ادامه میداد، چند سال ادامه میداد؟ آیا در آنصورت پیر نمی شد، و فوت نمی کرد؟ شاید جواب بدهند که در آنصورت ازدواج میکرد و زن و فرزند می آورد و از نسل او فرزندان همان قدرت امامت را در دست می گرفتند و به امامت و رهبری امت ادامه میدادند. آیا در غیبت ازدواج نکرده؟ کی میداند؟ این امامی که ظهور می کند، آیا خودش تا کنون زنده است؟ اگر گویند که بلی، پس این خلاف طبیعت است که ما در آن زندگی می کنیم. زیرا انسان از نسل ابو البشر است و محکوم و محتوم به مرگ است. اگر گویند که خودش مرده و این مهدی از فرزندان اش می باشد، پس این نسل چندم اش است؟ اینها همه سوالاتی هستند، که ذهن هر خردمندی را به خود مشغول میدارند. در واقع، از نسل موسی کاظم بن امام جعفر صادق کسی در دنیا نمانده که ادعای امامت کند.

این مبرهن شده است که امامت در نسل امام اسماعیل بن امام جعفر صادق ادامه یافته و در عصر ما کاملاً آشکار شده و علناً از تربیبون سازمان ملل متحد برآمد می کند و بر مشکلات کنونی جهانی انگشت می گذارد و راه حل هایی را برای آن پیشنهاد می کند، بلکه خود از طریق نهاد هایش عملاً دست بکار شده و بخاطر رفاه بشریت کار می کند. بنابراین، بنیاد سازمان ملل متحد، « جایزه قهرمان تغییر»

(Champion of Change Award) را در 18 اکتوبر 2017 برایش اهدا نمود. (29)

http://www.rfi.fr/fa/%D8%AE%D8%A7%D9%88%D8%B1%D9%85%DB%8C%D8%A7%D9%86%D9%87/20200409-%D8%AE%D8%A7%D9%85%D9%86%D9%87-%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%B4%DA%A9%D9%84%D8%A7%D8%AA-%D8%A7%D9%85%D8%B1%D9%88%D8%B2-%D9%86%D9%87-%D8%A8%D9%87-%D8%AF%D8%B3%D8%AA-%D8%B9%D9%84%D9%85-%D8%A8%D9%84%DA%A9%D9%87-%D8%A8%D9%87-%D8%AF%D8%B3%D8%AA-%D8%A7%D9%85%D8%A7%D9%85-%D9%85%D8%B9%D8%B5%D9%88%D9%85-%D8%AD%D9%84-%D9%85%DB%8C-%D8%B4%D9%88%D9%86%D8%AF?fbclid=IwAR1xfRRazLPR-U2Sgfg2oEmWhVqPEgOjn_AMZH6xw152MaotatUlomJAZVI&ref=fb

²⁸ این بیت بر مبنای نسخه خطی قدیمی که دارم، از آن اقتباس نمودم. در حالی که در نسخه های چاپی، این بیت چنین آمده است: شهر خالیست ز عشاق بود کز طرفی مردی از خویش برون آید و کاری بکند. در نسخه های دیگر: دست از غیب برون آید و کاری بکند. و این دستبرد نساخان است.

²⁹ <https://www.akdn.org/speech/%D0%B5%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D1%8B%D1%81%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B0%D0%B3%D0%B0-%D1%85%D0%B0%D0%BD/united-nations-foundation-award>

بتاریخ 27 فبروری 2014، والا حضرت آقا خان، چهل و نهمین امام موروئی اسماعیلیان جهان، خطاب به هر دو مجلس پارلمان کانادا در مجلس عوام، بی پرده در مورد اتوریته و اقتدار امامت اسماعیلی چنین فرموده است: (30)

« من امروز پیشنهاد می کنم تا برخی از پس منظر در مورد خود و نقش خودم ارائه دهم و پس در مورد آنچه که بنام امت – تمام جوامع مسلمان در جهان – یاد می شود، تأمل کنم.

به عنوان یک رهبر عقیدتی، در مورد بحران حکومت داری در بیشتر از دنیای امروز، قبل از نتیجه گیری ام، با برخی از اندیشه ها در باره ارزش هایی که آنها می توانند کشور های بحرانی را کمک کند تا به کشور های فرصت توسعه یابند، ارائه دهم و چگونه کانادا می تواند آن روند را شکل دهد.

نخست از همه چند سخن شخصی را می گویم. من در یک خانواده مسلمان به دنیا آمدم که از نگاه موروئی به حضرت محمد (ص) ارتباط دارد. آموزش و پرورش من مخلوطی از سنت های اسلامی و غربی است. و من پنجاه و چند سال پیش (بلی پنجاه سال پیش و دقیقاً پنجاه و شش سال پیش) زمانی که من چهل و نهمین امام موروئی مسلمانان شیعه امامی اسماعیلی شدم.

امامت اسماعیلی یک نهاد فرا ملیتی است، که نمایندگی از جانشینی امامان بعد از زمان پیغمبر است. ولی بگذارید چیزی بیشتر در مورد تاریخ آن نقش هم در تفسیر عقیدتی مسلمانان سنی و شیعه هم وضاحت بدهم.

موضع سنی اینست که پیغمبر هیچ جانشینی را تعیین نکرد، و آن اتوریته (اقتدار) معنوی – اخلاقی متعلق به کسی است که او در مورد احکام شرعی دانا و آموزش دیده باشد. در نتیجه آن، امامان زیادی در عین زمان و مکان معین وجود دارند. اما دیگران معتقد بودند که پیغمبر پسر کاکا و داماد خودش، علی را به صفت جانشین اش تعیین نمود. از همان تقسیم بندی اولیه، تمایزات بیشتری رشد کردند – اما مسئله رهبری ی برحق، موضوع اساسی ماند. با گذشت زمان، شیعه ها به شاخه های فرعی در پرسش به این سوال تقسیم شدند، تا اینکه امروز اسماعیلیان فقط جماعت شیعه هستند که آنها در تمام تاریخ توسط یک امام زنده موروئی از ذریه بلا فصل پیغمبر رهبری شده اند.

نقش امام اسماعیلی، روحانی است. او صاحب صلاحیت در تفسیر و تعبیر دینی است. آن یک نقش سیاسی نیست. من در کدام سرزمینی حکومت نمی کنم. در عین زمان، اسلام اساساً معتقد است که دنیا های معنوی و مادی بطور ناگسستگی بهم پیوند دارند. ایمان و عقیده، مسلمانان و یا امامان آنها را از امور روز مره و عملی زندگی خانوادگی، در مشاغل، در امور اجتماع دور نمی کند.

ایمان، تا حدودی نیرویی است که باید علاقه ی ما را برای سکونت گاه دنیوی ی ما، برای پذیرش چالش هایش، و برای بهبود کیفیت زندگی بشر تشدید کند.

این اعتقاد مسلمانان به تلفیق ایمان و جهان بوده که من بیشتر توجه ام را به کار شبکه توسعه ی آقا خان اختصاص داده ام.»

³⁰ برای دسترسی به متن پوره سخنرانی، به لینک زیر مراجعه شود:

<https://www.akdn.org/speech/his-highness-aga-khan/address-both-houses-parliament-canada-house-commons-chamber>

همچنان، بتاريخ 10 جولای 2018، مولانا حاضر امام، در خطاب به پارلمان پرتگال چنین فرموده است:

« قسمی که ممکن است خود تان بدانید که امامت اسماعیلی به خودی خود یک موسسه بین المللی است که آن به پانزده قرن قبل، تا به زمان حضرت محمد (ص) بر می گردد. این بدان معناست که زمانی من فقط 61 سال پیش نقش ام را به میراث بردم، من چهل و نهمین امام موروثی مسلمانان اسماعیلی شدم.

در طی قرون، مسند امامت اسماعیلی بطور رسمی در یک یا چندین موقعیت توسط امام روزگار، مطابق به شرایط زمان تعیین شده است. در طی سالها، آن مقرهای بسیاری را شناخته است – در سرتاسر شبه جزیره عربستان، در خاور میانه، در جنوب آسیا، و در شمال افریقا. در قرن دهم، هنگامی که اجداد من شهر قاهره را بنا نهادند، بدانجا نقل مکان کرد.

تصمیم برای ایجاد یک مسند جدید در اینجا در پرتگال، با دعوت خیر خواهانه دولت شما، تصمیمی است که پس از تأمل و مشورت بسیار گرفته شده است. این یک نقطه عطف واقعی در تاریخ طولانی امامت را نشان می دهد.

اقتدار و صلاحیت امام اسماعیلی روحانی است تا اینکه ماهیتاً دنیوی باشد. در عین زمان، اسلام اساساً معتقد است که دنیا های معنوی و مادی بطور ناگسستگی با هم پیوند دارند. این بدان معنی است که امام زمان همچنان یک مسئولیت برای بهبود کیفیت زندگی دارد – کیفیت زندگی مادی – برای مردم اش، و برای مردمی که اسماعیلیان در میان شان زندگی می کنند.

این پیشبرد مسئولیت ها است که بیشتر توجه مرا در این شصت سال نه تنها بخاطر تقویت کردن ظرفیت های امامت تا ماموریت اش را انجام دهد، جلب کرده، بلکه به کاری که آنچه که اکنون آنرا بنام شبکه توسعوی آقا خان (AKDN) بخود اختصاص داده است.⁽³¹⁾

این دو سخنرانی برای پارلمان دو کشور کانادا و پرتگال، واضح می کند که نقش امام سیاسی نیست، تا در کشوری حکومت کند، بلکه از نگاه روحانی مریدان خویش را هدایت می دهد و از نگاه دنیوی برای بلند بردن کیفیت زندگی همه بدون تبعیض کار می کند.

امام معصوم، امامی که کار امامت را پیش می برد، و خداوند در ماموریت اش او را در پناه عصمت خود نگاه می دارد، یعنی از او محافظت خواهد کرد. این امام معصوم را در آسمانها نه، بلکه در میان خلق جست، او حاضر و موجود است، و در هر لحظه به فکر جماعت است.

همزمان با شیوع ویروس کرونا، مولانا حاضر امام در بیستم و بیست و نهم ماه مارچ 2020، پیام ها و دعای خیر خویش را از طریق آقا مالک طالب، رئیس شورای بین المللی رهبران اسماعیلی (LIF) طور زیر برای جماعت فرستاده است که در سایت «ذه اسماعیلی» (The Ismaili) موجود است:⁽³²⁾

« مالک عزیزم،

³¹ برای معلومات بیشتر، و متن پوره سخنرانی، در لینک های زیر، مراجعه کنید:

<https://www.akdn.org/speech/his-highness-aga-khan/address-parliament-portugal>

<https://www.youtube.com/watch?v=5MihpZeZLnY>

³² <https://the.ismaili/news/imamat-news>

به مناسبتِ نوروز، من بهترین دعا های خیرم را برای آرامش و شادمانی در زندگی جماعتم در سراسر جهان می فرستم. همچنین دعاهای خیر خاص خود را برای مشکل آسان برای جماعتم، در هر کجا که زندگی می کنید، می فرستم و برای سلامتی و تندرستی آنها دعا می کنم.

مشفق شما

آقا خان»

در روز 29 مارچ در ضمن تماس و ارتباط با گروه رهبری بین المللی (ISG) که مسئولیت این گروه، هماهنگی اقدامات و فعالیت ها برای اطمینان از سلامتی و امنیت جماعت به عهده دارند، به تازگی مولانا حاضر امام در پیام زیر با خرسندی برکات و نعمت های خود را به جماعت عطا فرموده اند:

« لطفاً دعا های خیر پر برکت پدرا نه و مادرانه ام را به جماعتم در سراسر دنیا برسانید و به آنها بگویید که در هر روز، هر دقیقه از هر روز به یاد آنها هستم، و برای مشکل آسان و آرامش و خوشبختی آنها دعا می کنم. ما باید ثابت قدم باقی بمانیم، و زمانی که این بحران می گذرد، برای باز سازی آمادگی داشته باشیم و درست و حسابی دوباره سازی کنیم.»

« جهان با یک زمان پر چالش مواجه است، و در این لحظات مهم است که جماعت متحد باقی بمانند و برای کمک رسانی برای آنانی که به مساعدت و دستگیری نیازمند اند، تمرکز کنند.»

لطف بیکرانی که مولانا حاضر امام به جماعت مبذول داشته اند، و جماعت را توفیق ارزانی فرماید تا به دستور هایش عمل کنند، انشاء الله و تعالی جماعت با سلامتی کامل از این آزمایش الهی بدر خواهند آمد. آری، به حکم این آیه، وارث زمین همان بندگان صالح خواهند بود.

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزُّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ. إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ (سوره الانبياء، آیات 105 – 106)

ترجمه: و در حقیقت در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به ارث خواهند برد. به راستی در این [امور] برای مردم عبادت پیشه ابلاغی [حقیقی] است.

الهی همه مخلصان و گرویدگان را از آفت دوران در امان نگه دار!

و مومنان را شرّ شیطان زیر ناخن و سوسه گر محفوظ بدار!

منابع و مأخذ:

منابع پارسی:

1. آپارات (2020) " بازار فروش گوشت در چین، از موش و مار تا خفاش و حشرات" ویدیو آنلاین

<https://www.aparat.com/v/fyRTD/%D8%A8%D8%A7%D8%B2%D8%A7%D8%B1 %D9%81%D8%B1%D9%88%D8%B4 %DA%AF%D9%88%D8%B4%D8%AA %D8%AF%D8%B1 %DA%86%DB%8C%D9%86%D8%8C %D8%A7%D8%B2 %D9%85%D9%88%D8%B4 %D9%88 %D9%85%D8%A7%D8%B1 %D8%AA%D8%A7>

2. اعتمادی، ناصر (09 اپریل 2020)، «خامنه ای: کرونا چیز کوچکی است و مشکلات بزرگ بشریت نه به دست علم، بلکه به دست امام معصوم حل می شوند»، رادیوی بین المللی فرانسه (RFI) [آنلاین]، قابل دسترس در:

http://www.rfi.fr/fa/%D8%AE%D8%A7%D9%88%D8%B1%D9%85%DB%8C%D8%A7%D9%86%D9%87/20200409-%D8%AE%D8%A7%D9%85%D9%86%D9%87-%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%B4%DA%A9%D9%84%D8%A7%D8%AA-%D8%A7%D9%85%D8%B1%D9%88%D8%B2-%D9%86%D9%87-%D8%A8%D9%87-%D8%AF%D8%B3%D8%AA-%D8%B9%D9%84%D9%85-%D8%A8%D9%84%DA%A9%D9%87-%D8%A8%D9%87-%D8%AF%D8%B3%D8%AA-%D8%A7%D9%85%D8%A7%D9%85-%D9%85%D8%B9%D8%B5%D9%88%D9%85-%D8%AD%D9%84-%D9%85%DB%8C-%D8%B4%D9%88%D9%86%D8%AF?fbclid=IwAR1xfRRazLPR-U2SgFz2oEmWhVqPEgOjn_AMZH6xw152MaotatUlomJAZVI&ref=fb (Accessed: 11 April 2020)

3. الحموی، ابراهیم بن محمد، فرائد السمطین، ج 1، ص 40
4. المتقی الهندی، علاء الدین علی، کنز العمال، ج 6، ص 655، حدیث 17239
5. المالنی، ابن غیاث الدین بن عبد المطلب، مجمع الدعوات کبیر، ص. 230.
6. بخاری، ابو عبد الله محمد بن ابراهیم، الصحيح البخاری، فصل 29، حدیث شماره 5396. همچنان: ج 3، کتاب الصلح، ص. 168 و ج 4، باب مناقب علی ابن ابی طالب، ص 207، و ج 5، باب عمرة القضاء، ص. 85)
7. بی بی سی فارسی (22 حوت 2020) «هجوم میلیادر ها ملخ به شرق افریقا، جنوب آسیا و ایران» [آنلاین]، قابل دسترس در:

<https://www.bbc.com/persian/magazine-51850970>

8. پارس قرآن، قرآن کریم با ترجمه فارسی، ترجمه فارسی از فولادوند، [آنلاین]،
<http://www.parsquran.com/book/>

9. پاینده، ابوالقاسم، (1394) نهج الفصاحه، حدیث 1456، ص. 303، نشر موج نور
10. جلال الدین محمد بلخی، مثنوی، ابیات شماره 2577 و 3811
11. خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) (2007)، "موش، گوشت مورد علاقه تایلندیها! يك فروشنده: گوشت موش نسبت به دیگر گوشتها لذیذتر است"، [آنلاین]

<https://www.isna.ir/news/8611-12737/%D9%85%D9%88%D8%B4-%DA%AF%D9%88%D8%B4%D8%AA-%D9%85%D9%88%D8%B1%D8%AF%D8%B9%D9%84%D8%A7%D9%82%D9%87-%D8%AA%D8%A7%D9%8A%D9%84%D9%86%D8%AF%D9%8A-%D9%87%D8%A7-%D9%8A%D9%83>

<http://www.tejaratefarda.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%A2%D8%B3%DB%8C%D8%A7-%D8%A7%D9%82%DB%8C%D8%A7%D9%86%D9%88%D8%B3%DB%8C%D9%87-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%D8%AA-11/23461-%D8%A7%D8%AD%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%A7%D8%A6%D9%88>

12. احمقانه های مائو: اشتباهاتی که از آن باید درس گرفت (25 سنبله 1396)، تجارت فردا [آنلاین]، قابل دسترس در:

<http://www.tejaratefarda.com/%D8%A8%D8%AE%D8%B4-%D8%A2%D8%B3%DB%8C%D8%A7-%D8%A7%D9%82%DB%8C%D8%A7%D9%86%D9%88%D8%B3%DB%8C%D9%87-%D8%B3%DB%8C%D8%A7%D8%B3%D8%AA-11/23461-%D8%A7%D8%AD%D9%85%D9%82%D8%A7%D9%86%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D8%A7%D8%A6%D9%88>

13. سعدی، مصلح الدین، گلستان، باب اول در عبرت پادشاهان، حکایت پنجم، و باب هشتم.
14. شمس الدین تبریزی، مقالات شمس تبریزی، به تصحیح و تعلیقات احمد خوشنویس (عماد)، موسسه مطبوعاتی ناشر، 1349، ص. 21.
15. عطار، فرید الدین محمد نیشاپوری، پند نامه، نصایح، ص. 19.
16. قاضی نعمان، دعائم الاسلام، ج 2، فصل چهارم، ص. 148.
17. کلینی، ابو جعفر محمد بن یعقوب، اصول کافی، ط اسلامی، ج 6، ص. 490.
18. لاهوری، عبد العزیز محمد، گنجینه عملیات (التعویذات)، ناشر: شیخ آلهی بخش محمد جلال الدین، تاجران کتب لاهور بازار کشمیری
19. مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج 73، ص 176؛ ج 74، ص 53، ط دار احیاء التراث العربی.
20. محب علی، (25 مارچ 2020) "ویروس کشندهی دیگر بنام «هانتا» در چین"، خامه پرس، در بخش جهان، [آنلاین] قابل دسترس در:

https://www.khaama.com/persian/archives/70428?fbclid=IwAR1jRIWwYwD8C5-X0_s4-QvUpMwBC-oekXiqB1miFafJsDjfqGsSftq-0jg (Accessed: 08 April 2020)

21. یورو نیوز (از طریق کانال یو تیوب) (Jan 2020)، هجوم بی سابقه ملخ صحرائی در افریقا (You Tube) [آنلاین]، قابل دسترس در:

<https://www.youtube.com/watch?v=gt6lmvTsDtw> (Accessed: 11 April 2020)

منابع انگلیسی:

22. AKDN Website:

<https://www.akdn.org/publication/akdn-special-bulletin-covid-19>

<https://www.akdn.org/speech/%D0%B5%D0%B3%D0%BE-%D0%B2%D1%8B%D1%81%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%B0%D0%B3%D0%B0-%D1%85%D0%B0%D0%BD/united-nations-foundation-award>

<https://www.akdn.org/speech/his-highness-aga-khan/address-parliament-portugal>

<https://www.akdn.org/speech/his-highness-aga-khan/address-both-houses-parliament-canada-house-commons-chamber>

23. Balinggan, Gene (2019), "Difference between Contamination and Pollution", Difference Between (DB). Net [Online], Available at: <http://www.differencebetween.net/science/health/difference-between-contamination-and-pollution/> (Accessed: 08 April 2020)

24. Blakey M Shahnnon & Jacoby J Ryan (2018), "The polluted mind: Understanding mental contamination as a transdiagnostic phenomenon", Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders, Vol. 17 April 2018, pp. 1-2 [Online], Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211364916301440?via%3Dihub> (Accessed: 08 April 2020)

25. Kiprof, Victor. "Is There A Difference Between Pollution And Contamination?" World Atlas, Nov. 25, 2019, Available at: <https://www.worldatlas.com/articles/is-there-any-difference-between-pollution-and-contamination.html> (Accessed: 08 April 2020)

26. Lewis, Tanya (2013), "Contaminated Minds: Why Some People Feel Perpetually Unclean", Live Science [Online], Available at: <https://www.livescience.com/40988-why-some-people-feel-perpetually-unclean.html> (Accessed: 08 April 2020)

27. Pursey, Kirstie (2017), "10 Signs of Spiritual Illness (and How to Heal Them)", Learning Mind, [Online] Available at: <https://www.learning-mind.com/spiritual-illness-signs/> (Retrieved: 08 April, 2020)

28. Sadhguru (Jagadesh Masudev) (24 March 2020), "Corona Doesn't Want to Kill You, Sadhguru Answers Critics" [Online] You Tube, Available at: https://www.youtube.com/watch?v=sz_FOPYFJyQ

29. Sizmur, Tom (2020), "What is the Difference between Contamination and Pollution in Soil Health?", Research Gate, Available at: [https://www.researchgate.net/post/What is the difference between contamination and pollution in soil health](https://www.researchgate.net/post/What_is_the_difference_between_contamination_and_pollution_in_soil_health)

30. The Ismaili Website: <https://the.ismaili/news/imamat-news>

31. Wikipedia, The Free Encyclopedia (27 Feb, 2020), Four Pests Campaigns [Online], Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Four_Pests_Campaign (Accessed: 08 April 2020)

32. Coronavirus Update Site: COVID-19 CORONAVIRUS PANDEMIC, Coronavirus Cases [Online], Available at: <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (Accessed: 18 April 2020, 04:00 pm Kabul Time)

33. World Health Organization (WHO), (17 March 2020), Q&A: Similarities and differences – COVID-19 and influenza [Online], Available at: <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/q-a-similarities-and-differences-covid-19-and-influenza> (Accessed: 22 April 2020)

34. US National Library of Medicine, National Institutes of Health (2012), "A Human Coronavirus Responsible for the Common Cold Massively Kills Dendritic Cells but Not Monocytes", Journal of Virology, [Online], Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3416289/>

پیوست ها:

پیوست 1:

شیطان منبع ضرر، فساد، مریضی ها و اغواگری است

نظر به قرآنکریم، شیطان، عامل وسوسه و اغواگری است و اضطراب و تشویش را برای مردمان خلق می کند و آنها را از انجام کار های نیک باز می دارد.

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ (سوره الاعراف، آیه 200)

ترجمه: و اگر از شیطان وسوسه ای به تو رسد به خدا پناه بر زیرا که او شنوای داناست.

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ (سوره المؤمنون، آیه 97)

ترجمه: و بگو پروردگارا از وسوسه های شیطانها به تو پناه می برم.

وَأَمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ (سوره فصلت، آیه 36)

ترجمه: و اگر دمدمه ای از شیطان تو را از جای در آورد پس به خدا پناه ببر که او خود شنوای داناست.

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ. إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ. (سوره النحل، آیات 98 – 99)

ترجمه: پس چون قرآن می خوانی از شیطان مطرود به خدا پناه بر. چرا که او را بر کسانی که ایمان آورده اند و بر پروردگارشان توکل می کنند تسلطی نیست.

پیوست 2:

قلب در قرآن منبع اندیشه (تعقل) و فهم (تفقه) است

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ. (سوره الحج، آیه 46).

ترجمه: آیا در زمین گردش نکرده اند **تا قلب هایی داشته باشند که با آن بیندیشند** یا گوشهایی که با آن بشنوند در حقیقت چشمها کور نیستند، لیکن قلب هایی که در سینه هاست، کور اند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (سوره الاعراف، آیه 179).

ترجمه: و در حقیقت بسیاری از جنیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده ایم **[چرا که] دلهایی دارند که با آن [حقایق را] درک نمی کنند** و چشمانی دارند که با آنها نمی بینند و گوشهایی دارند که با آنها نمی شنوند آنان همانند چهارپایان اند بلکه گمراه ترند [آری] آنها همان غافل ماندگان اند.

إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ (سورة النحل، آیه 22).

ترجمه: معبود شما معبودی است یگانه پس کسانی که به آخرت ایمان ندارند دل‌هایشان انکارکننده [حق] است و خودشان متکبرند.

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا (سورة الاحزاب، آیه 12).

ترجمه: و هنگامی که منافقان و کسانی که در دل‌هایشان بیماری است می گفتند خدا و فرستاده اش جز فریب به ما وعده ای ندادند.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ (سورة التوبه، آیه 125).

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ أَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءً وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ (سورة فصلت، آیه 44)

ترجمه: و اگر [این کتاب را] قرآنی غیر عربی گردانیده بودیم قطعاً می گفتند چرا آیه های آن روشن بیان نشده کتابی غیر عربی و [مخاطب آن] عرب زبان بگویند [کتاب] برای کسانی که ایمان آورده اند رهنمود و درمانی است و کسانی که ایمان نمی آورند در گوش‌هایشان سنگینی است و قرآن برایشان نامفهوم است و [گویی] آنان را از جایی دور ندا می دهند.

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُطَمِّئُ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نَطْمِئُ لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ (سورة آل عمران، آیه 178)

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (سورة آل عمران، آیه 8)

ترجمه: [می گویند] پروردگارا پس از آنکه ما را هدایت کردی دل‌های ما را دستخوش انحراف مگردان و از جانب خود رحمتی بر ما ارزانی دار که تو خود بخشایشگری.

ترجمه: و البته نباید کسانی که کافر شده اند تصور کنند اینکه به ایشان مهلت می دهیم برای آنان نیکوست ما فقط به ایشان مهلت می دهیم تا بر گناه [خود] بیفزایند و [آنگاه] عذابی خفت آور خواهند داشت.

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (سورة الرعد، آیه 28)

ترجمه: همان کسانی که ایمان آورده اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می گیرد آگاه باش که با یاد خدا دل‌ها آرامش می یابد.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيْمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا (سورة الفتح، آیه 4)

ترجمه: اوست آن کس که در دل‌های مؤمنان آرامش را فرو فرستاد تا ایمانی بر ایمان خود بیفزایند و سپاهیان آسمانها و زمین از آن خداست و خدا همواره دانای سنجیده کار است.

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (سورة الفتح، آیه 26)

ترجمه: آنگاه که کافران در دل‌های خود تعصب [آن‌هم] تعصب جاهلیت ورزیدند پس خدا آرامش خود را بر فرستاده خویش و بر مؤمنان فرو فرستاد و آرمان تقوا را ملازم آنان ساخت و [در واقع] آنان به [رعایت] آن [آرمان] سزاوارتر و شایسته [اتصاف به] آن بودند و خدا همواره بر هر چیزی داناست.

پیوست 3: همه چیز در نزد خداوند معلوم است

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا (سوره النساء، آیه 54)

ترجمه: اگر چیزی را فاش کنید یا آن را پنهان دارید قطعاً خدا به هر چیزی داناست

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْدُوا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ يُحَاسِبُكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (سوره البقره، آیه 284)

ترجمه: آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است از آن خداست. و اگر آنچه در دل‌های خود دارید، آشکار یا پنهان کنید، خداوند شما را به آن محاسبه می‌کند؛ آنگاه هر که را بخواهد می‌بخشد، و هر که را بخواهد عذاب می‌کند، و خداوند بر هر چیزی تواناست.

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (سوره التگابن، آیه 4)

ترجمه: آنچه را که در آسمانها و زمین است می‌داند و آنچه را که پنهان می‌کنید و آنچه را که آشکار می‌دارید [نیز] می‌داند و خدا به راز دل‌ها داناست.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوْ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (سوره الملک، آیه 13)

ترجمه: و [اگر] سخن خود را پنهان دارید یا آشکارش نمایید در حقیقت وی به راز دل‌ها آگاه است.

لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولَاتِ رَبِّهِمْ وَأَخَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا (سوره جن، آیه 28)

ترجمه: تا معلوم بدارد که [پیامبران] پیام‌های پروردگار خود را رسانیده‌اند و [خدا] بدانچه نزد ایشان است احاطه دارد و هر چیزی را به عدد شماره کرده است.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا (سوره توبه، آیه 110)

ترجمه: آنچه را که آنان در پیش دارند و آنچه را که پشت سر گذاشته‌اند می‌داند و حال آنکه ایشان بدان دانشی ندارند.

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا (سوره النبأ، آیه 29)

ترجمه: و حال آنکه هر چیزی را برشمرده [به صورت] کتابی در آورده‌ایم.

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامَ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ (سوره الرعد، آیه 8)

ترجمه: خدا می‌داند آنچه را که هر ماده‌ای [در رحم] بار می‌گیرد و [نیز] آنچه را که رحمها می‌کاهند و آنچه را می‌افزایند و هر چیزی نزد او اندازه‌ای دارد.

وَأِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ (سوره الحجر، آیه 21)

و هیچ چیز نیست مگر آنکه گنجینه های آن نزد ماست و ما آن را جز به اندازه ای معین فرو نمی فرستیم.

تَا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (سوره یاسین، آیه 12)

ترجمه: آری ما مییم که مردگان را زنده می سازیم و آنچه را از پیش فرستاده اند با آثار [و اعمال]شان درج می کنیم و هر چیزی را در کارنامه ای روشن برشمرده ایم.

پیوست 4:

در مورد وسیله و شفاعت:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (سوره المائده، آیه 35).

ترجمه: ای کسانی که ایمان آورده اید از خدا پروا کنید و به او [توسل و] تقرب جوید و در راهش جهاد کنید باشد که رستگار شوید.

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ. قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ (سوره یوسف، آیات 97 – 98)

ترجمه: [پسران یعقوب] گفتند ای پدر برای گناهان ما آمرزش خواه که ما خطاکار بودیم. گفت به زودی از پروردگارم برای شما آمرزش می خواهم که او همانا آمرزنده مهربان است.

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ. (سوره الاعراف، آیه 180)

ترجمه: و نامهای نیکو به خدا اختصاص دارد پس او را با آنها بخوانید و کسانی را که در مورد نامهای او به کژی می گرایند رها کنید زودا که به [سزای] آنچه انجام می دادند کیفر خواهند یافت.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ (سوره الانفال، آیه 33).

ترجمه: و [لی] تا تو در میان آنان هستی خدا بر آن نیست که ایشان را عذاب کند و تا آنان طلب آمرزش می کنند خدا عذاب کننده ایشان نخواهد بود.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا (سوره النساء، آیه 64)

ترجمه: و ما هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه به توفیق الهی از او اطاعت کنند و اگر آنان وقتی به خود ستم کرده بودند پیش تو می آمدند و از خدا آمرزش می خواستند و پیامبر [نیز] برای آنان طلب آمرزش میکرد قطعا خدا را توبه پذیر مهربان می یافتند.

شفاعت ارتباط نزدیکی با مفهوم توسل دارد؛ بر این اساس توسل کار فردی است که به دیگری پناه می‌برد و از او طلب شفاعت می‌کند و شفاعت کار شخصی است که به او توسل شده و او از خدا می‌خواهد آن فرد را ببخشد.

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ (سوره البقره، آیه 255)

ترجمه: کیست که در نزد او، جز به فرمان او شفاعت کند؟

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَن قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقَّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ (سوره سباء، آیه 23)

ترجمه: و شفاعتگری در پیشگاه او سود نمی‌بخشد مگر برای آن کس که به وی اجازه دهد تا چون هراس از دل‌هایشان برطرف شود می‌گویند پروردگارتان چه فرمود می‌گویند حقیقت و هموست بلندمرتبه و بزرگ.

يُدَبِّرُ الْأُمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكَمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ (سوره یونس، آیه 3).

ترجمه: کار [آفرینش] را تدبیر می‌کند شفاعتگری جز پس از اذن او نیست این است خدا پروردگار شما پس او را بپرستید آیا پند نمی‌گیرید.

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا (سوره طه، آیه 109)

ترجمه: در آن روز شفاعت [به کسی] سود نبخشد مگر کسی را که [خدای] رحمان اجازه دهد و سخنش او را پسند آید.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ (سوره الانبياء، آیه 28)

ترجمه: آنچه فراروی آنان و آنچه پشت سرشان است می‌داند و جز برای کسی که [خدا] رضایت دهد شفاعت نمی‌کنند و خود از بیم او هراسانند.

وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ (سوره النجم، آیه 26)

ترجمه: و بسا فرشتگانی که در آسمانهاست [و] شفاعتشان به کاری نیاید مگر پس از آنکه خدا به هر که خواهد و خشنود باشد اذن دهد.

پیوست 5:

نصایح، از کتاب پند نامه شیخ فرید الدین عطار

خوف و اندوه است قوت بندگان	غم شود بار فرح جویندگان
هر کرا نبود بدل اندیشه ای	عاقبت بر پای بیند تیشه ای
از چه موجودی، بیندیش ای پسر	هر کسی دارد غم خویش ای پسر
کرد ایزد مر ترا از نیست، هست	از برای آنکه باشی حق پرست
تا تو باشی بنده معبود باش	با حیا و با سخا و جود باش
مگذران در خواب و خور ایام را	زنده دار از ذکر صبح و شام را
خواب کم کن اول روز ای پسر	نفس را خوردن میاموز ای پسر
آخر روزت نکو نبود منام	پیشتر از شام خواب آمد حرام
اهل حکمت را نمی آید صواب	در میان آفتاب و سایه خواب
ای پسر هرگز مرو تنها سفر	باشدت رفتن سفر تنها خطر
دست را در رخ زدن شوم است شوم	استماع علم کن از اهل علوم
شب در آینه نظر کردن خطاست	روز اگر بینی تو روی خود رواست
خانه گر تاریک و تنهایت بود	مونسى باید که نزدیک بود
دست را کم زن تو در زیر زرخ	نزد اهل عقل سرد آمد چو یخ
چارپا را چون به بینی در قطار	در میان شان نیایی زینهار
تا فزاید قدر و جاه ات را خدا	روز و شب می باش دایم در دعا
تا شود عمرت زیاده در جهان	رو نکویی کن نکویی در نهان
تا نگاهد روزی یت در روزگار	معصیت کم کن بعالم زینهار
هر که رو در فسق و در عصیان کند	ایزد اندر رزق او نقصان کند
کم شود روزی ز گفتار دروغ	در سخن کذاب را نبود فروغ
هر کرا عادت بود سوگند راست	تا بود زنده فقیر و بی نواست
ور بود سوگند او جمله دروغ	آتش دوزخ ازو گیرد فروغ
فاقه آرد خواب بسیار ای پسر	خواب کم کن باش بیدار ای پسر

در نصیب خویش نقصان می‌کند	هر که در شب خواب عریان می‌کند
انده ی بسیار پیری آورد	بول عریان هم فقیری آورد
نایسندست این به نزد خاص و عام	در جنابت بد بود خوردن طعام
گر همی خواهی تو نعمت از خدای	ریزه نان را میفگن زیر پای
خاک روبه هم منه در زیر در	شب مزن جاروب هرگز خانه در
نعمت حق بر تو می‌گردد حرام	گر بخوانی باب و مامت را بنام
بی نوا گردی و افتی در وبال	گر بهر چوبی کنی دندان خلال
از برای دست شستن آب جوی	دست خود هرگز بخاک و گل مشوی
کم شود روزی ز کردار چنین	ای پسر بر آستان در مشین
وقت خود را دان که غارت می‌کنی	در خلا جا گر طهارت می‌کنی
باش دایم از چنین خصلت بدر	تکیه کم کن نیز بر پهلوی در
باید از مردان ادب آموختن	جامه را بر تن نشاید دوختن
روزیت کم گردد ای درویش بیش	گر بدامن پاک سازی روی خویش
زانکه رفتن را نیابی هیچ سود	دیر رو بازار و بیرون آی زود
ره مده دود چراغ اندر دماغ	نیک نبود گر گُشی از دم چراغ
آنکه خاص آن تو باشد خوشترک	کم زن اندر ریش شانه مشترک
زانکه می آرد فقیری ای پسر	از گدایان پارهای نان مخر
باشد اندر ماندنش نقصان قوت	دور کن از خانه تار عنکبوت
ریش خشک خویش را تازه مکن	خرج را بیرون ز اندازه مکن
چونکه رهواری بره لنگی مکن	دست رس گر باشدت تنگی مکن